زما د مینې نه توبه ده

لنډې کیسې

انجنیر ستانه میر زهیر

۱۳۸۹ ل کال

WWW.SAMSOOR.COM

سریزه

پیښې د ژوند د شیبېو سره ملګرې وي ، پیښنه کیدای شي زموږ د هیلې او امید سره سمه او پـه زړه پورې وي او کله هم کیدای شي زموږ د هیلو خلاف له دردونو او ویرونو ډکه وي.

د پیښې نه کیسه جوړیږي او د کیسې سره مینه او علاقه د انسان په خټه کې اغږل شوي ده. ځکه خوله پخوا زمانو راهیسې دکیسو د اوریدلو او لوستلو لړۍ روانه ده. پخوا به کیسې ډیرې اوږدې وی چې د مشهورو کیسه ویونکوله خوا به د ډیرو خلکو په منځ کې ویل کیدې خودزمانو په اوږدو کې د انسان مصرفیتونه زیات شوي او د اوږدو کیسو داوریدو حوصله کمه شوې ده ، ځکه خو داوږدو کیسو ځای ورووړو لنډو کیسو ونیوه.

په دې ټولګه کې ما هڅه کړې چې د خپل ژوندځنې لیدلې او ځنې هم اوریدلې پیښې د خیال په مټ دځو لنډو او طنزي کیسو په بڼه لوستونکو ته وړاندې کړم . همدا رنګه هڅه مې کړې چې یو دوه کیسې د سنفکشن په بڼه ولیکم . سنفکشن هغه کیسې دي چې په موجوده وخت کې یو خیال وی خو دا خیال کیدای شي د ساینس پوهانو په مرسته په راتلونکي وخت کې عملي بڼه خپله کړي.

په دویمه برخه کې مې هڅه کړې چې په لړو ټکو کې ستریپغام د ادبي طرحو په بڼه د خپلو لوستونکو سره شریک کړم.دا چې په دې برخه کې به زه څومره بریالی یم ، دا قضاوت به لوستونکو ته پریږدو مننه

انجنیر ستانه میر زهیر

24-03-2010 _ کابل

انار ګل له ډیرې ویرې هیڅ ونه ویل ، یوازې یې خپلې مور ته په دې تمه غلې غلې کتل چې هغه یې ځواب ووایي.

مورې چې د انار ګل زیړ او زبیښلی رنګ ته پام شو په وروغږېږې د هغه په پلوی ووېل:

ـ خیرد ی سړیه ! ماشوم دی ، د اختر ورځې دي ، ټول همځولي یې په دکلي په میدانۍ کې لوبې کوي ، پریږده چې دی هم ورشي ، ماته یې ډیرې زارۍ وکړې ، پام دې وي چې څه ورته ونه وایې .....

پلار یې چې دا خبره واوریده نو په ډیره غوسه یې خپلې ښځې ته وویل

ـ دا هلک ستا د لاسه وران شوی، ستا دلاسه ! پخوانیو ویلي دي :

چېرته چې ډب نه وي ، هلته ادب نه وي

او ددې خبرې سره سم یې د انارګل په مخ داسې څپیړه حواله کړه چې د چا خبره غږ یې په لسم کلي هم اوریدل کیده.

.انار ګل خوارکي له ډیره درده یوه سخته کړیکه وکړه خو د پلار له ویرې بیرته غلی شو ، ژر ژر یې له سره لویدلې خولۍ له ځمکې راپورته او او له خاورو وڅنډ له ، په داسې حال کې یې غوا له کوره وویستله چې دوړو وړو سلګیو سره یې له سترګو مړې مړې اوښکې هم روانې وې.

انارګل په ژړا ژړا کې غوا د غره لمنې ته ورسوله . غوا څریدله او خپل وابنه یې خوړل. خو دانارګل د زړه نه یوازې خدای خبرو . یوې غټې تیرې ته یې ډډه ولګوله ، دخپلو ماشومانه فکرونو په لوی سمندر کې لاهو شو ، کله به ورته په کلي کې د خپلو همځولو لوبې سترګو ته ودریدې او کله به ورته د خپل پلار څپیړه... ، په همدې چرتونو کې ډوب و چې خوب پرې خپلې وزرې وغوړولې . ورو یې یوه وړه تیږه خپل سرته کیښوده اوپه کراره کراره په درانه خوب ویده شو

غرمه مهال چې له خوبه راپورته شو . په بیړه یې د خپلې غوا په لور وکتل ، خو له بده بخته د غوا درک نه و. د لیوني غوندې یې کله یوې

د پلار له ویرې .... ؟؟؟

مور خپل دولس کلن زوي انار ګل ته په لوړ غږ وویل:

ـ اناره ،وا اناره زویه تاته وایم ، چابکه راشه چې غوا درته خلاصه کم.

انار ګل په بیړه راغی او په خپله ماشومانه لهجه یې ، په عذرو زاریو داسې وویل::

ـخیر دی مورې ، داختر ورځې دي ، نن هم په کور کې وابنه ورته واچوه ، سبا به یې د وخته بوځم ، ښه مورې !؟

مور یې په داسې حال کې چې غوا یې له موږي نه خلاصوله ، لږه ټکنۍ شوه ، زړه نا زړه یې وویل :

ـ څه درته ووایم زویه !، که پلار دې خبر شي چې نن دې بیا هم غوا سارا ته نه ده بیولې ، ژوندی به دې پرې نه ږدي.

ـخیر دی مورې ، ته یوځل ورته ووایه ، هغه بیا څه نه وایي...

مور یې زړه ورباندې وسوځیده، خلاصه کړې غوا یې بیرته په موږي پورې وتړله ، او بیا یې انارګل ته مخ ورواړاوه:

ـ ښه ده زویه ! چې ته وایې نن دې هم په کور ولاړه وي خو پام دې وي چې سبا ګوره بیا دا انې بانې ونه کړې

انارګل چې د مور دا خبره واوریده بې اختیاره یې له خولې نه د خوشالۍ یوه کړیکه ووتله ، غوښتل یې په یوه منډه له کوره ووځي او خپلو همځولو ته ځان ورسوي .څو قدمه چې مخکې لاړ ، نا څاپه یې پلار د کلا په لویه دروازه را ننوت .انارګل له ویرې لکه وچ لرګی په ځای ودریده .

پلار یې د تل په شان انارګل ته له غوسې نه په ډکه لهجه وویل:

ـ د ځناور بچیه ! غوا تراوسه په کور کې ولاړه ده ، او ته خوشې په خوشې ګرځې...؟

ـ هو ، هله ژر ورپسې لاړشه ، خدای مه کړه چې کومې بده پېښې سره نه وي مخامخ شوی .

د انارګل پلار چې دا خبره واورېده ، ډېر وار خطا شو .ژر یې لګېدلی لاټېن دځان سره واخیست او له کوره ووت ، د څو تنو ګاونډیانو په مرسته یې لومړی د غره لمنې تیره په تیره او ناو په ناو وکتلې ، بیا یې په کلي کې دیوه او بل د کور دروازې هم وټکولې خو هیچا د انارګل درک ورنه کړ.

نیمه شپه په خواشینۍ کورته راستون شو ، خوب یې له سترګو الوتی و تر سهاره یې شپه په ویښه تیره کړه. شپه چې سبا شوه ښځې د ژړا نه په ډک غږ وویل:

ـ سړیه ! رڼا ځمکې ته رالویدلې ده ، نور نو په کور کې د کیناستو وخت نه دی ، چابکه لاړ شه ، د زوي مړی ژوندی مې پیدا کړه

ـ په تګ به لاړ شم خو ځمکه او اسمان مې دواړه لټولي، نور نه پوهیږم چې څه وکړم او چیرته یې ولټوم ؟

د همدې خبرې سره سم یو ځل بیا له کوره ووت. ټوله ورځ یې بیا هم په ګرځیدو ګرځیدو تیره کړه خو د انارګل هیڅ پته ورنه لګیده.

د ورځې په اوږدو کې د کلي ښځې ، ماشومان ، سپین ږیري او ځوانان ټول د انارګل له ورکیدو نه خبر شول ، یوه به ویل:

ـ کیدای شي خوارکی په غره کې لیوانو خوړلی وي

بل به ویل:

ـ کیدای شي له کوم کمره نه لویدلی وي او په غره کې مړ پروت وي

لنډه دا چې هر چا به له خپله انده بیلابیلې تبصرې کولې خو هیڅوک په رښتینې توګه نه پوهیدل چې په انارګل به څه راغلي وي. ....

دوه درې ورځې تیرې شوې خو بیا هم د انارګل درک ورنه لګیده. د هرې ورځې په تیریدو د هغه د مړینې خبره له اوازو څخه د حقیقت په لور نږدې

خوا او کله بلې خوا منډې ووهلې خو بیا یې هم درک ورنه لګیده.

ډېر وارخطا شو ، حیران و چې څه وکړي د غره نه سمې ته راښکته شو په لویه لارکې ودریده ، دیوه او بل نه به یې یوازې همدومره پوښتل:

ـ ماما زما غوا دې نه ده لیدلې ؟

خو هر چا به ورته یوازې د نه ځواب ورکاوه. له ډیرو پوښتنو وروسته یوه تن ورته وویل:

ـ وراره ګله ، ځان مه ستړی کوه ، په دې ورځو کې غله ډیرشوي دي چا به درنه پټه کړې وي ، کورته لاړ شه پلار دې خبر کړه چې هغه یې ولټوي

ددې خبرې په اوریدو سره انار ګل هم په دې باوري شو چې غوا یې په رښتیا هم چا پټه کړې ده ، اوس نو په دې چرتونو کې لاړ چې کورته لاړ شي که نه ؟

که لاړ شي او پلار یې خبر شي چې غوا ورکه شوې څه به وایي .....؟

په همدې کشمکش کې را ګیر و او ځانته یې د حل لاره لټوله.

د بلې خوا یې مور په کور کې ډیره ناارامه وه ځکه د لمر سترګه په لویدو وه او د انارګل درک نه و ،شیبه په شیبه یې اندیښنه زیاتیده په وار خطایې له کوره راووتله ، مخامخ یې هغې لارې ته وکتل ، په کومه لار به چې هره ورځ انارګل د خپلې سرې غوا سره یو ځای د کور په لور راروان و .

په انتظا ر انتظار کې د ماښام تیاره را خوره شوه او د انارګل پلار هم په جومات کې د ماښام د لمانځه نه وروسته خپل کورته راستون شو. د کلا په لویه دروازه کې ښځې په وار خطایې او د ژړا نه په ډک غږ ورته وویل:

ـ سړیه خدای دې خیر کي ، انارګل زوي مې تر اوسه نه راغلی.

ـ دا څه وایې ، غوا هم نه شته او انارګل هم ؟

ـ کاکا ښه دی چې راغلې ، ستاسو ماشوم لا پرون په حق رسیدلی خو داچې وارث یې نه و معلوم مو. تر ننه پورې ساتلی دی ، تاسو کولی شی اوس دخپل ماشوم زوي ځنازه یوسی. الله دې وبخښي ! او تاسو ته دې الله د زړه صبر درکړي

د انارګل پلار په ژړا ، ژړا سورې او نارې پیل کړې :

ـ نه نه ، تر هغو یې ځنازه نه وړم ، څو مې د خپل زوي قاتل نه وي پیدا کړی ، هله ژرکوی ، ووایې ! زما زوي چا ژوندی په اور کې سیزلی..... زه به دخپل زوي قاتل ژوندی پرې نه ږدم...

دروغتون کارکونکي په ډیره ارامه لهجه ورته وویل:

ـ کاکا ستاسو زوي ، هیچا نه دی وژلی ، هغه ستاسو په کلي کې پخپله ځانته اور اچولی و ، دسوزیدو په وخت کې د هغه چیغو اد نارو په لاره دتلونکي موټر ډریور پام ځان ته را اړولی و ، هغه سره دې خدای ښه وکړي تر موږ یې ژوندی راورساوه ، په لومړی ورځ خبرې کولې شوې . موږ ورنه دسوزیدو د علت پوښتنه وکړه: هغه راته په ځواب کې داسې وویل:

ـ غوا مې د غره لمنې ته د څر له پاره بیولې وه ، هغه رانه چا پټه کړه د پلار له ویرې کور ته نه شوم تللی ، بله چاره مې نه لرله ، له مجبورۍ ورځې مې ځان ته اور واچاوه

کیده . له همدې امله به ډلې ډلې کلیوال د غمرازۍ له پاره راتلل او د انارګل پلارته به یې ، د تسلیت او ډاډ ګیرنې په خوا کې فاتحه هم ورکوله .

یوه ورځ د کلیوالو په منځ کې یوه تن د خبرو اترو په ترځ کې دانارګل پلار ته وویل:

ـماما ! مرګ اوژوند د خدای (ج) په لاس کې دی ، نا امیده کیږه مه ، که زما منې یو ځل لاړشه د ښار په روغتونونو هم وګرځه ، ګوندې هلته یې څه درک ولګیږي

د انارګل پلار چې دا خبره واوریده یو څه په فکر کې ډوب شو کله چې د راغلو میلمنو نه وزګارشو ،د خپلې میرمنې سره یې دا خبره شریکه کړه. میرمنې ورته په ژړغونې غږ وویل:

ـ د انارګل پلاره ! ته لکه چې سودایي شوې یې، ښار چیرته او انارګل چیرته ، په انارګل چې هره ټکه راغلې ، هغه په همدې کلي کې ده... لاړ شه ، بیا یې ولټوه بیا یې ولټوه...

دانارګل پلار په دې پوره باوري و چې نور یې نو زوي په کلي کې نه شته ، چکه خو یې د ښار په لور وخوځیده ، ماسپښین مهال و چې د ښار لوي روغتون ته ورغی.

د روغتون په دروازه کې یې ، د لا وارثه مړي ، ژوندي پوښتنه وکړه ، د روغتون یوه کارکونکي هغه لاس نیولی د ځان سره بوتللو او د یو ماشوم کټ ته یې ودرولو .د روغتون کارکونکي ورو ورو دماشوم له مخ نه څادر پورته کړ:

د انارګل پلار چې ما شوم ولید ، سمدلاسه یې په زوره چغه کړه:

ـ اخ !دا خو زما زوي انارګل دی ...

د روغتون کارکونکي د ډاډګیرنې وروسته ورته وویل :

زما د مینې نه توبه ده !

جلال په زمزمه د ځان مینځلو له تشناب نه راووت. سمدلاسه یې راډیو چالان کړه. په راډیو کې ګلزار عالم دا سندره ویله:

له پاسه واورې وریدې غرونو لمبې کولې
ما او جانان چې له یو بل سره وعدې کولې

راډیو یې نوره هم په زوره کړه، په داسې حال کې چې د خپل سر وېښتان یې په دسمال وچول، د راډیو د سندرې د موزیک سره سم یې د نڅا حرکات هم پیل کړل.ناڅاپه یې مور رانوتنه، لومړیې راډیو مړه کړه او بیا یې په قهر جلال ته وویل:
- دا څه ډمتوب دې شروع کړی دی، ټوله ورځ ته یې او سندرې دي، تاسو ته دا میراث له پلار نه پاتې دی. هغه به هم په ځوانۍ کې همدا کارونه کول.
جلال له ډېر خجالت نه سر ټیټ ونیوه. هیڅ غږ غوړ یې ونه کړ او په بیړه له کوره ووت.مور یې په کوټه کې خواره واره شیان، ټول ځای په ځای کړل په تلویزون یې دسمال وغوړاوه، راډیو یې په خپل ځای کېښوده. هرې خوا پرتې داډیو او ویډیو CD ګانې یې په یوې پلاستیکي کڅوره کې واچولې او هغه یې هم د تلویزون په خوا کې کېښودلې.
د جلال ملګری او د دوستان هم د سندرو د اوریدو ډېر زیات مینوال و. کله نا کله به یې په یوه او بله حجره کې د منګی، ستار او رباب سره د ټنګ ټکور مجلسونه جوړول. په هغو ودونو کې چې به ساز او سرورد و نو جلال او دهغه یاران به د هر چا دمخه په کټونو کې ناست وو.
خو نن چې د کلي په میداني کې دجلال یارانو د هغه سره روغبړ کاوه ، یو څه خپه معلومیده. یوه او بل ورنه د خپګان پوښتنه کوله، خو هغه خبره هاخوا دیخوا کوله او ځواب یې نه ورکاوه. ملګرو هم نه پرېښوده ، په بیا بیا یې ورته وویل ، په پای کې مجبور شو او داسې یې ورته وویل :

- په ټول عمر کې مې یوازې همدا نن د راډیو د سندرې سره په خپله کوټه کې ډانس کولو چې ناڅاپه مې مورکوټې ته راغله او زه یې ولیدلم، اوس مې خدای شته ډېره خوا بده ده.
د دې خبرې سره سم ټولو ملګرویې په کړس کړس وخندل ، یوه ملګري پرې غږ کړ:
- یاره هیڅ چرت مه خرابوه، دا دومره د خپګان خبره نه ده،څه بل چا خو نه یې لیدلی، خپلې مور لیدلی مور ! خپله مور خو مور وي.
د دې خبرې سره سم د جلال ټنډه وغوړیده او یو څه مسکی شو. یو بل ملګري پرې غږ کړ:
- جلاله !زیری مې درباندې، بیګاه ته په برکلي کې واده دی، له ښار نه یې زبردست ډمان راوستي دي. که خوښه دې وي ټول به یو ځای ورځو ، پام دې وي چې بیا ګوره انې بانې ونه کړې.
جلال چې دا خبره واوریده، له ډېرې خوشحالۍ نه یې رنګ تک سور شو او په لوړ غږ یې وویل:
- بیشکه ! ته بیګاه یادوې زه خو وایم راځئ چې همدا اوس ورشو.
جلال ماښام د خپلو ملګرو سره واده ته لاړ ، تر نیمې شپې پورې د ډمانو سیل ته ناست و. ډمانو چې خپلې باجې او دوکړې (دبلې) وتړلې، نو جلال هم د خپل کور مخه ونیوله.
کله چې د کور دروازې ته ورسیده نو په زړه یې ویره او ډار ننوت ، ځکه په نیمه شپه یې نه شو کولی چې د کلا دروازه ووهي، په ډېرې خوارۍ د کلا د دیوال له لارې د خپل کور انګړ ته ښکته شو .غلې غلې روان چې مور او پلار یې په راتګ خبر نه شي. خپلې کوټې ته د رسیدو سره سم یې لومړی تلویزون چالان کړ او بیا د خپل کټ دبسترې په سمولو اخته شو . په تلویزون کې یو دم نوې سندره دیوې ښځینه سندرغاړې په غږ داسې پیل شوه

زما د مینې نه توبه ده بیا به نه کړم مینه
د جانان مینه عجیبه ده بیا به نه کړم مینه

جلال همدا شیبه غنیمت وګڼله له خپلی بډې یې تومانچه راوویستله، کارتوس یې وروست ،خور یې ډیره وارخطا شوه ، غږ یې پرې وکړ:

ــ جلاله وروره ! په دې تو پانچه څه کوې ؟

جلال بې له ځواب ورکولو د توپانچې ماشه کړه او درې څلور ډزې یې وکړې.

کله چې د جلال اوښی له شیدوډک لوښی په لاس ، خپل کورته راستون شو ګوری چې میرمن یې په سرو وینو کې پرته ده او جلال یې په کور نه شته

.دوه دری ساعته وروسته د هیواد په مشهورو تلویزونونو او راډیوګانو کې داسی خبر خپور شو:

- په خواشینی سره مو خبر اخیستی چې د خوږ ژبی سندر غاړی...... چې تر اوسه یې یوازی یوه سندری په تلویزون کې ثبت شوی وه. د خپل ورور له خوا په دې تور چې ولې یې په تلویزون کې سندرې ویلی ، د توپانچی په ډزو ووژل شوه.او بیا یې د وژل شوې سندرغاړې همغه سندره یو ځل بیا د تلویزون په پرده وښودله

زما د مینی نه توبه ده بیا به نه کړم مینه

د جانان مینه عجیبه ده، بیا به نه کړم مینه

15-05-2009

جلال چې د سندر غاړې غږ تر غوږ شو ، نو د خپلې بسترې سمول یې پرېښودل او په بیړه یې د تلویزون د پردې په لور وکتل ، هک پک شو ، د سندر غاړی په څیره یې خپلې سترګی نورې هم ښخی کړی. ناڅاپه یې په کړیکه وویل:

-آخ ! خدایه ! دا څه ګورم !؟

د دې خبرې سره سم یې، په خوا کې اینبی د اوبو ښیښی جک او ګیلاس یو په بل پسې د تلویزون په ښیښه وار کړل او د تلویزون د سکرین ماتې ښیښی هری خوا خورې ورې دل شوې.

جلال تر ډیره وخته په خپله کوټه کې بې هوښه پروت و ، خو کله چې په هوښ راغی رڼا ځمکی ته رالویدلی وه. ژرژر یې د خپل سفر له پاره تیاری ونیو ، څو یې چې مور او پلار له خوبه را پاڅیدل جلال له کلا وتلی و او د ښار مخه یې نیولې وه

مور یې چې سهار د جلال کوټی ته ننوتله، جلال په خپله کوټه کې نه و او د مات شوی تلویزون ښیښی هره خوا پرتې وې ، حیرانه دریانه ودریده. په سترګو کې اوښکی راغلی، په ډیرې وارخطایې دا خبره د جلال پلار ته ورسوله ،هغه هم وارخطا شو او په دی اندیښنه کې ډوب شو چې په زوی به یې څه پیښه راغلی وي ؟.

له بلی خوا جلال تیاره ماښام ښار ته ورسیده د شپې د تیرولو له پاره ، نیغ دخپلی خور کورته ورغی.خور د ورور په لیدلو ډیره زیاته خوشحاله شوه، د کور د ټولو وړو او غټو پوښتنه یې ورنه وکړه او جلال هم د خپلې خور هرې پوښتنې ته ځواب ورکاوه.

خور د خپل ورور ډیر قدر او عزت وکړ. چې کله ویده کیده نو ښایسته نوې بستره یې ورته وغوړوله ، په خوا کې یې اوبه ورته کیښودلې ، بیا یې د هغه د کوټې برق مړ کړ. د ښه خوب او ښې شپې هیله یې ورته څرګنده کړه او نوره خپلې کوټې لاړه.

شپه تیره شوه او چې سهار شو نو د جلال خور خپل خاوند د بازار نیږدې دوکان ته په شیدو پسې ولیږه چې نن خپل مسافر ورور ته د شیدو خوږ او مزه دار چای برابر کړي.

ـ ډاکټران وايي چې واده د اتلس کلنۍ نه وروسته په کار دی
ـ واده هغه وخت ښه وي چې بنيادم يې پخپله وګټي او د بل لاس ته اړ نه وي
ـ ښه يې کړي چې واده يې ورته وکړ ، ځکه زامن به يې وشي او زامن خو د پلار او نيکه مټ او بازو وي.
ـ کور کلي خو دد ښمنيو ډک وي د چا چې نارينه اولاد نه وي ،په کلي کې ګذاره يې ګرانه وي

د ريدی ګل پلار هم په وروستي نظر و. ځکه خو يې خپل زوی ته په ځوارلس کلنۍ کې واده وکړ. د يوې اونۍ رخصتۍ وروسته ، نن لومړۍ ورځ وه چې ريدی ګل ښوونځی ته راغلی و. کله چې به کوم ټولګيوال ورسره ټوکه ټکاله وکړه نو دريدی ګل رنګ به لکه سور انار تک سور شو او د شرمه به يې هيچا ته غږ غوږ نه کاوه.

هر چا به چې هر څه ويل ريدي ګل به پرې خپل غوږونه کڼول.د تفريح زنګ ووهل شو ، ماشومانو ټولو دکانتين خوا ته منډې کړې، چا يو ش او چا بل شی واخيسته، هر يو په خوراک لګيا شو خو ريدي ګل هلته لرې، په يو کنج کې ولاړ و او د ټولو ننداره يې کوله.يو ټولګيوال ورنژد شو په خندا يې ورته وويل:

-ريدی ګله ! پخوا خو به تر هر چا نه تا زيات په کانتين کې شيان اخيستل او شخوند به دې واهه، دا نن څنګه غلی ولاړ يې؟

ريدي ګل يوازې په شونډو کې مسکی شو ، نوريې هيڅ ځواب ورنه کړ بل ټولګيوال پرې غږ کړ:

- خير دی که پيسې نه لرې، زه به يې درکړم.

ريدی ګل ژرخپل جيب ته لاس کړ او ويې ويل:

-نه، نه ! دا دی پيسې راسره شته ، هره ورځ پلار يو لسګيز راکوي

-نو بيا يې ولی نه خوري؟

د سرو زرو غاړکۍ

د کلا تر مخ د اتڼ مست ډول وهل کيده، ژړو او ځوانانو ورته يوی خوا بلی خوا څڼې غورځولې. د ډول غږ تر لرې لرې ځايونو رسيده. له هرې خوا نه ډلی ډلی خلک واده ته را روان و.

د کور دننه دکلی نجونې راټولې وې، د چمبې او دريا د غږ سره د بنګړو شرنګهار هم مل و ، په هر ټيکۍ کې به د (ريدي ګل) نوم يادېده. ځکه چې نن د هغه واده و.

ريدي ګل د پلار مشر زوی و. په اووم ټولګي کې يې زده کړه کوله، نوی يې شونډه توره شوې وه.د راغلو ميلمنو نه به کله نا کله يو بل غږ کړ:

ـ د واده والا چيرته دی، را يې ولی چې موږ يې وګورو.

ريدي ګل به چې داغږ واوريده، له شرمه به تک سور شو ، په بيړه به يې هغه ځايه پريښود . کله به يې دکلا د يوه کنج نه او کله به يې د بل کنج نه د کليوالو داتڼ ننداره کوله، خو نژدې نه ورتللو ځکه چې له خلکو شرميده.

د واده نه وروسته دوه، درې ورځې ښوونځي ته هم لاړ نه شو ، په ښوونځي کې به ناخبره زده کونکو ديو بل نه پوښتنې کولې:

ـ دا ريدی ګل ولی ښوونځي ته نه راځي؟

ـ خدای دې خير کړي ، ريديګل ناروغه نه وي

ـ پخوا خو يې هيڅ غيرحاضري نه کوله

خبرو ټولګيوالو به يې په خندا وويل:

ـناروغه نه دی ، ښه روغ جوړ دی

ـ نوی واده يې کړی، پرېږدی چې يو څو ورځې په کورتيرې کړي.

کليوالو هم د ريدی ګل د واده په اړه بيلا بيلې تبصرې کولې:

ـ پلار يې ښه کار ونه کړ چې په دومره ماشومتوب کې يې خپل زوی ته واده وکړ.

خپلی کڅوړی څخه يې وچه ډوډۍ را وويستله اودوکاندار په تله کې يې واچوله.
دوکاندار هم نغدې پيسی ورکړی. ريدې ګله په خپل جيب کې کيښودلې او په ډيری خوښی کورته ستون شو.
په کورکې يې خپل بکس خلاص کړ. دا پيسې يې هم د خپلو هغو پيسو سره يو ځای کيښودې چې پلار هره ورځ ښوونځی ته د تګ په وخت کې ورکولې.
ماخوستن چې خپلی کوټې ته لاړ، ناوې يې بيا ځان مرور نيولی و. ريدی ګل چې هرڅومره د خوشامندو ډکی خبری ورته کولې خو
خپلې ناوې ځواب نه ورکولو.
له ډيرعذرو زاريو وروسته،ناوې ورو په ګيله ورته وويل:
- تا چې ما سره په اوله شپه کومه وعده کړې وه، هغه دی تر اوسه پوره نه کړه.
- کومه وعده يادوې ؟
- هغه د سرور زرو غاړکۍ درته يادوم، زما ټولې خورلنې د سروزرو غاړکۍ لري او زه يې نه لرم .
- ته مه خپه کيږه، زه په خپله وعده اوس هم ولاړ يم.
- نو کله به يې راته واخلی؟
- که د خدای رضا وه ډير ژر.
د دې خبری سره سم ناوې مسکۍ شوه او د ريدګل له غاړی يې غبرګ لاسونه تاو کړل.
شپه تيره شوه خو د ريدی ګل انديښنه نوره هم زياته شوه ځکه چې د ښوونځی په پيسو او يا هم په پټه د کور د وچې ډوډۍ په خرڅولو د سرو زرو د غاړکی اخيستل يوازې د خوب ليدل و
 نه پوهيده څه وکړی، په ټولګی کې به هم همدې فکرونو او سو چونو کې

- هسی، زړه ته مې څه نه کيږی.
د واده د ورځې نه وروسته ريدي ګل بيا د ښوونځی په کانيتن کې کله هم څه وانه خيستل. يوازې به يې له ورايه د نورو ننداره کوله ، که کوم ټولګيوال به څه ورکړل و به يې خوړل او که به چا څه ورنه کړل همداسې و چې شونډی به بيرته ټولګی ته ستون شو.
د هرې جمعی په ورځ به د کلی ماشومانو لوبې کولې خو د واده د ورځې نه وروسته بيا ريدګل چادخپلو همځولو په منځ کې ونه ليده.
که کوم چا به د ريدی ګل د غيابت خبره وکړه نو بل به ځواب کې ورته ويل:
- هغه اوس ټوله ورځ په کور د خپلی ښځی په خواکې ناست وی، له هغه نه سړی جوړ شوی، اوس موړ او تاسو سره لوبې نه کوي.
 د همځولو سره د ريدی ګل نه، هغه پخوانۍ لوبې ځکه پاتې وې چې هغه اوس د خپلو نويو خيالونو سره لوبيده، دهغه په لاره کې يو نوی ارمان راټوکيدلی و چې د لاس ته راوړو په لټه کې يې شپه او ورځ سوچونه کول.
 د جمعې د ورځې رخصتي وه ، ريدی ګل د ولسوالی په بازار ته لاړ، کڅوړه په لاس کله به يې يوه دوکان او کله بل دوکان ته سر ور ښکاره کاوه او په لوړ غږبه يې دوکاندار ته داسې ويل:
- ماما ! وچه ډوډۍ نه اخلی، په خپل لاس مې وچه کړې،ډيره ښه ډوډۍ ده ، خير دی ارزانه به يې درکړم، ته يې يو ځل وګوره ! که خوښه دې نه شوه خير دی بيا يې مه اخله.
خو دوکاندارانو به چا د سرپه ښورولو او چا به هم په تروه تنډه يوازې د (نه) ځواب ورکاوه.
 ديو لږ سرګردانيو وروسته ريدي ګل دولسوالۍ دبازار په يوه کنج کې دوچې ډوډۍ د خرڅولو دوکان پيدا کړ په بيه ورسره جوړشو .د

راپورته کاوه، په حق رسیدلی و. الله (ج) دې هغه وبخښی او تاسو ته دې خدای اجرونه درکي. ولاړو خلکو ټولو په لوړ غږ وویل: امین.... !

۱۳۸۸ حمل ۲۲ نیټه

سنفکشن کیسه

هوایي موټر

انجنیر وحید نن بیا هم د نورو ورځو په شان ناوخته د کور تر مخ خپل موټر ودراوه ، هارنډ یې وکړ . میرمن یې دتل په شان نن هم د ګراج دروازه خلاصه کړه اود بیرته ستنیدو په وخت کې یې همدومره وویل:

ـ یو خو ته په خبره نه پوهیږې ، سل ځله مې درته ویلي چې دا ناوخته کورته مه راځه مه راځه. خو نه پوهیږم چې تا سره په کومه ژبه خبرې وکړو ...

انجنیر وحید پوه شو چې په ناوخته راتګ یې میرمن بیا په غوسه ده خو هیڅ غږ غوږ یې ونه کړ. موټر نه راکوز شو ، دګراج دروازه یې بنده کړه، نیغ خپلې کوټې ته لاړ ،دیوې شیبې دمې وروسته یې خپل مخ او لاسونه یې په صا بون ومینځل اوبیا یې پاکې جامې واغوستې ځکه چې ټوله ورځ یې په خپل موټر کې کار کړی و .

نن ورځ ډیر ستړی شو ی و ، غوښتل یې ویده شي . خو د میرمنې نا کراري ور په زړه شوه ، غږ یې ورته وکړ ،میرمن یې راغله ، په غوړه مالۍ یې ورته یو څو خبرې وکړې خو میرمن یې همغسې ځان مرورنیولی و او ځواب یې نه ورکاوه. انجنیر وحید یو څه جدي شو اوخپلې خبرې یې داسې پیل کړې:

ـ ملامته نه یې ځکه په کور کې ناسته یې ، خبره نه یې چې په دې ښار کې څه حال دی ، وایم ښار نه دی غم دی غم. پوره دوه ساعته مې مخه ډب وه

لوبیده او ښوونځی ته د تګ راتګ په لاره کې به هم په همدې فکرونو کې ځنګیده ، ټولګیوالو به یې ویل:

- نه پوهیږو چې په ریدیګل خوارکی د واده نه وروسته څه بلا راښکته شوه، نه د پخوا په شان خبرې کوي او نه یې هم په سبقونو کې مزه شته.

خو ریدی ګل هیڅکله د خپل زړه غوټه بل چاته نه سپړله. یوازې په دې هڅو کې و چې څنګه به د خپلې ناوې سره کړې وعده پوره کړي. په همدې هیله یې هرې خواد پیسو د پیداکیدو لارې، چارې لټولې.

د ورځو نه یوه روځ چې کله کلیوال د جمعې له لمونځ نه راووتل یوه تن پام شو. په لوړ غږ یې وویل:

ـ تاسو ګوری د چا ځنازه یې راوړه ؟

ددې خبرې سره سم ټول کلیوال وارخطا شول، یو په ورو غږ وویل:

ـ خدایه خیر کړې ، ځنازه به د چا د کور تر مخ ایښودل کیږی !؟

ټول ژرژر د ځناځې په لور ورغلل، ځنازه کیښودل شو ، یو کلیوال د مړي له مخ نه ورو څادر پورته کړ، په حیرانی یې چیغه کړه:

-آخ ! دا خو ریدی ګل دی !

د ریدی ګل پلار چې دا غږ واوریده، سپینی یې وتښتیدی، په ټول بدن یې لړزا شروع شوه، ورو یې د کلا دیوال ته ډډه وهله ، یوه ښه شیبه په خپل حال نه واو بیا یې دغوسې نه په ډک غږ وویل:

ـ ووایې ! زما زوی چا وژلی !؟

د ځنازی سره د راغلو کسانو څخه یو تن په خواشینې غږ وویل:

- پلاره ! ستا زوی چا نه دی وژلی، له موږ سره یې د ولسوالی په بازار کې د ورځې په ۲۰۰ افغانیو د ختو مزدوري کوله ، د لاندی نه یو تن مزدور خښتې وراچولی اوریدیګل د بام په سر نیولی. یو ه خښته یې لاس ته پوره ونه رسیده ،ریدي ګل هڅه کوله چې ویې نیسي خو هڅه یې ناکامه شوه او خوارکی د بام له سره لاندې په ځمکه راولویده، څو چې موږ

او د موټرو په یو لوی کتار کې راګیر وم، موټر مې نه شاته تللی شو او نه مخکې ، د ناچارۍ نه رابانديې ناوخته شو.
ددې خبرې سره سم یې ، میرمن په دې باوري شوه چې میړه یې بانې نه کوي نو ورو یې وویل:
ـ ددې سپیره ښار نه به اخیر څه جوړیږي ، هر څوک همدا خبره کوي چې په ښار کې ګڼه ګوڼه ده ، په ساعتونو ساعتونو واټونه بند وي خو هیڅوک نه شته چې غم یې وخوري.
ـ همدې ستونزې له ما نه هم خوب وړی دی ، شپه او ورځ په همدې اندیښنه کې یم ، څه بایدوشي چې ددې غم نه زموږ ښاریان خلاصی ومومي ،ځکه ښار وړوکی دی او موټرې د یوې ورځې نه بلې زیاتیږي .
ـ دپیښې نه تیښته نه شته ، ځان نه جهان غمی مه جوړوه ، دښار واکداران نور څوک دي ، هغوی پوه شه اوکار یې.
انجنیر وحید مسکی شو او بیا یې وویل:
ـ هو، دا سمه ده چې واکداران یې نور څوک دي خو په موږ هم دخپلو هیوادوالو خدمت فرض دی ، که د خدای رضا وه ډیر ژر به یو ښه خبر واورې
میرمن یې په حیرانۍ وپوښتل: د څه شي خبر ؟
وحید وویل:
ـ اوس یې نه درته وایم ، سبا پخپله خبره شې
ددې خبرې سره سم انجنیر وحید خپله بړستن په ځان راکش کړه ، د خپلو خیالونو په سمندر کې لاهو شو ،که څه هم ډیر ستړی و ، خو بیا هم خوب پرې خپلې وزرې ونه غوړولې ، ټوله شپه یې په ویښه تیره کړه. د سهار لمانځه د اذان سره سم یو ځل بیا ګراج ته لاړ د خپل موټر دروازه یې خلاصه کړه ، یو څو بټنې یې ښکته پورته کړې ، بیا یې د موټر بانټ پورته کړ، د ماشین په څو پرزو یې ګوتې ووهلې چې ښه ډاډه شو نو بیرته خپلې کوټې ته لاړ. د سباناري د خوړلو وروسته یې دفتر ته د تګ تیاری ونیو.
خپل موټریې د ګراج نه راوویستلو. بهر یې ودرولو، یو ځل بیا دخپل موټر نه ګر د چا پیره تاوراتاو شو، بیرته موټر ته پورته شو ، شټرنګ ته کیناست ، موټر یې چالان کړ او د ښار په روان شو.
په تلو تلو کی د ښار مرکزی واټ ته ورسید. شیبه نه وه تیره چې بیا هم د نورو ورځو په شان د موټرو په اوږده کتار کې داسی را ګیر شو چې نه شاته او نه مخکی تللی شو.
انجنیر وحید د ځان سره پریکړه وکړه چې همدا یې د خپلو اوږدو هلو ځلو او تجربی د پلې کولو له پاره مناسب وخت دی.
د موټر د دروازې نه یې سر بهر کړ، شا او مخه یې ښه په ځیر ځیر وکتل ، وروپې دخپل موټر ځانګړې بټنه ووهله، موټر ځای په ځای هوا ته په جګیدو شو ، چې کله دځمکی نه درې څلور ګزه پورته شو، بل بټنه یې ووهله، سمدلاسه دموټر دواړو خواو ته د الوتکی په شان دوه وزری وغوړیدې. د انجنیر وحید موټر په هوا کې د الوتکې په ځیر په الوتو شو.
په مرکزی واټ کې ټول خلک له حیرته ورته ګوته په غاښ پاتې شول او انجنیر وحید هم له ډیرې خوشحالۍ نه په جامو کې نه ځایده .
خپله اختراع یې دخپلو هیوادوالو د ستونزو د حل له پاره ستره لاس ته راوړنه ګڼله ، موټر په هوا کې روان و او انجنیر وحید د خپل بریالیتوب زیری د لاس په ښورولو د ځمکی پر مخ خلکو ته رسولو.
په هوا کې دهوایي موټر په لیدو، د ښار په امنیتی ځواکونو کې د ستر خطر د ګواښ زنګونه وشرنګیدل . د ځمکنیو او هوایي قوو او تر منځ دمخابرو له لاری د تیارسی امرونه صادر شول. د حکومت لوړ پوړی چارواکی په ډیری چټکی له خپلو اصلی ځایونو بی ځایه شول. څوک په یوه زیرزمیني او څوک په بله زیرزمیني کې ننوتل.

ددفاع د وزارت د لوي درستيزوال له خوا هوايي او ځمکنيو قواو د چټک غبرګون قطعو ته، وروستی او قاطع امر داسی صادر شو:

ـ د ښار مرکزی واټ چې د سترو دولتي چارواکو د اوسيدوځای دی، دستر تروريستی خطر ناک بريدلاندې راغلی دی. د دفاع وزرات حکم کوی چې نوموړی هوايي موټردې ، د ځمکنيو او هوايې قواو د تشريک مساعی په نتيجه کې ډير ژر له منځه يووړل شی.

د حکم سره سم په يو شيبه کې د ښار شين اسمان له جنګی الوتکو ډک شو او د ځمکی پر مخ د دافع هوا اوږده توپونه دمرکزی واټ په سر د ګرځنده موټر په لور توجيه شول او دسترګوپه رپ کې د انجنير وحيد هوايي موټر په هوا کې د اورپه غونډ سکه بدل شو.

د کابل ښار ـ خير خانه مېنه

27-12-2005

هغه اوس شپيلۍ نه شي وهلی

د سپين غره د لمنو په شنو ورشو ګانو کې د خرولو، مخککو او کستري ګلونو لوی، لوی ټلونه ليدل کيږي چې خوږ بوي يې د پسرلي دمستوورږومو په څپو کې لرې لرې ځايونه ته رسيږي.

د ګودر د کلي تنکي ځوان ((شينو)) هره ورځ د همدې ورشو په زړه راښکونکې هوا کې خپله رمه څروله او د خپلې شپيلۍ په خوږو نغمو به يې د دې ورشو کاڼي او بوټي تخنول. هغه به د خپلې شپيلۍ د نغمې پيل په دې ټپه کاوه:

سپوږمۍ کړنګ وهه راخيژه
جانان د ګلو لو کوي ګوتې ريبينه

د شينو د شپيلۍ جادو يې غږ د ګودر د کلي د ډيرو پيغلو په زړونو کې د شينو دليدلو تلوسې پارولې وي خو شينو د انځرګل ؤ. په رڼا ورځ چا نه شو ليدای. سهاربه لمر لا څيره نه وه وهلې چې هغه به د کليوالو د مالونو رمه څر ځای ته بيوله او د ماښام په توره لړه کې به يې بيرته کلي ته راوستله.

نن ورځ د نورو ورځو په شان نه وه. لمر سترګه لا د سپين غر په سپينه مورګه هسکه ولاړه وه اوورو، ورو يې مخه ښې ته ځان تيار اوه چې د پسرلي تاندو لنګو شويو ميږو او د هغو تنکيو ګلاليو ورکيو په خپلو رمباړو د ګودر کلی په سر واخيست.

کليوال چې په خپلو پټيو او کروندو کې په کارونو بوخت وو هر څه يې په ځای پريښودل او په شنه منډه يې ځانونه خپلو کورونو ته ورسول چې وري او ميږې يې سره ګډنه شي په تلو تلو کې يو تن کليوال له ځان سره داسې غوريده

ـ يره ! شينو هم عجيبه شپني کوي، په رڼا ورځ يې رمه کور ته راوسته، څه وړيا خو يې راته نه پيايي، د مال په سر دوه منه غله ورکوو، که بله ورځ

- خدای خبر که ژوندی پاتې شي....
بل به پرې غږ کړ:
- که ژوندی پاتې شي، په دې ژوند یې څه. له دینه ورته مرګ ښه و.....
بل به بیا ویل:
- ما سره دا سودا ده چې خوار کې به ډوډۍ څنګه خوري؟
بل به د لرې نه راغږ کړ:
- تر څو چې یې مور او پلار ژوندي وي خو یوه ګذاره به یې وشي خو که خدای مه کړه سبا یې مور او پلار نه وي د خوار کي ژوند به ډیر تریخ شي....

دا ډول ډیرې پوښتنې د کلیوالو سره پیدا شوې وې خو هیچا یې ځواب نه شو موندلی.

شینو د څه نا څه دریو میاشتو علاج نه وروسته کور ته راغی، کلیوالو چې خبر شول ډلې ډلې د هغه سترې مه شي ته ورغلل. شینو به چې د هر چا سره روغبړ کاوه نو خوله به یې د خندا نه ډکه وه تا به ویل چې د شینو به ګوندې نوک ته هم ضرر نه وي رسېدلی. شینو د ټولو کلیوالو په مخ کې د چا یو ډک ګیلاس په خپلو دوو بې خپرو لاسونو کې د امبور په څیر ونیوه او په خوند خوند یې څو غړپونه ترینه وکړه

کلیوالو حیران دریان یو بل ته وکتل او بیا یې د ځان سره پټې پټې توبې وویستې. په دې وخت کې یوه سپین ږیري غږ کړ:
- شینو وراره ! زه فکر کوم ، چې زموږ لاسونه او پښې زمونږ نه دی، دا د خارجیانو دي د خارجیانو !

خلکو یو بل ته وکتل خو د سپین ږیري کاکا په خبره پوه نه شول

شینو په حیرانۍ وپوښتل : کاکا په مقصد دې پوه نه شوم ؟

سپین ږیري وویل : مطلب مې دادی وراره ! په هغه څه چې ستا لاسونه پرې شوي هغه هم زموږ خپل نه دي ، همدې خارجیانو رالیږلي ، ددې یې د وخته راوستله مجبور یوو چې د خپلو مالونو له پاره کوم بل شپون ونیسو ....

نن مازدیګر د شینو پلار هم هلته دخپل کلي په مخ کې خپل زوی ته غاښونه چیچل او د هغه د راتلو لاره یې څارله

د ماښام تیاره شیبه په شیبه د ځمکې پرمخ خوریده خو د شینو درک نه و. د شینو کورنۍ ډیره وارخطا وه. ټول د خپلې کلا په مخ کې ولاړ وو چا یوه لاره او چا بله لاره څارله چې یو ناڅاپه غږ شو:
- هغه دې شینو یې په شا راوړ.... دا خو ټول په وینو سور دی..... وای خدایه! د دهٔ خو دواړه خپرې په مړوند کې نشته .... ویر او کوکې شروع شوې ....

مور یې خپل ځان په وهلو، وهلو تک شین کړ، خویندو یې په ژړا ژړا کې خپل کوڅې کوڅې ویښته راوشکول...

پلار او وروڼو یې خپل استقامت د لاسه ورنه کړ. سمدلاسه یې په کټ کې کلنیک ته ور ساوه. د وینې د بندیدو نه وروسته یې په توره شپه په موټر کې د جلال آباد د ښار لوی روغتون ته ورساوه.

سهار چې کلیوال را پاڅیدل او غوښتل یې چې خپلې میږې د شینو د رمې سره یو ځای کړي نو ټول خبر شول چې شینو د غونډۍ په لمنه کې د ترموز د سر په شان کوم ناپیژندل شوی شي پیدا کړی و، د هغه سره یې ځان مشغولاوه چې یو ناڅاپه پرې چاودلی او د شینو دواړه لاسونه یې په مړوندو کې ترېنه وړي دي. په همغه ځای کې بې سده پورت و. د خدای (ج) رحم و چې د بر کلي سدو پرې را پیښ شوی و اوهغه یې بیا په شا کلي ته رارسولی دي.

د دې خبر په خپریدو د کلي جوماتونه، دیرې او ژرندې ښې تودې شوې، چا به ویل:
- یره د شینو ښه ځواني وه، لاړه خاورې ایرې شوه.

چا به یو څه ویل او چا به بل څه، هر چا چې هر څه ویل دا د هغوی کار و، خو پخپله شینو د ډېرې خوشحالۍ نه په جامو کې نه ځایده او د خلکو د خبرو په ځواب کې به یې کله کله د ځان سره دا سې ټپه زمزمه کوله:

خلک به هر څه، هر څه وایي
جانانه مه د چا منه نه به یې منمه

کله چې د شینو کوژدن وشوه نو خپل راتلونکي ژوند ته نور هم امیدواره شو. تل به یې ویل:

_ زه باید د نورو د اوږو بار نه شم. زه باید ځانته یو مناسب کار پیدا کړم.
....

په همدې لټه او امید شینو یو ځل بیا د ګودر د کلي، میږې په شپنې و نیولې. اوس هر سهار د کلیوالو مالونه د نږدې غونډیو لمنو ته بیا یې او مازدیګر یې بیرته راولي.

خو اوس شینو په شیطانه میږه د کاڼي ګوذار نه شي کړی، پخپله ور پسې منډې وهي او نه یې پرېږدي چې له رمې بیله شي..

اوس د شینو سره د شپنې ډانګ نشته خو پخپلو چغو ټوله رمه اداره کوي.

اوس شینو پخپلو مهینو ګوتو شپیلۍ نه شي غږولی خو د خپلې شپیلۍ تنده د خپلې خولې په شپیلې ماتوي.

هغه اوس په خپل شپیلي کې دا ټپه زمزمه کوي:

سپوږمۍ په ماذې څه احسان دی
زما جانان د دیوالو سېورو ته ځینه

۱۳۷۷ل کال
ننګرهار_ هسکه مینه

معنی داده چې یو ځل زموږ لاسونه او پښې رانه غوڅوي او بیا یې بیرته د پلاستیکو نه راته جوړه وي. کاشکې چې ته هم کومې موسسې ته تللی وای چې پلاستیکي خپرې یې درته ایښې وای

شینو په مسکا وویل: کاکا ! خپله وسه مې وکړه ، د څو موسسو دروازې مې وټکولې خو هغوی راته یوازې همدا خبره کوله ، موږ په افغانستان کې دا کار نه شو کولی

شپې او ورځې تیریدې، د خدای شان و ، شینو خپل ځان معیوب نه ګاڼه. تل به د خپلو همځولو په ډله کې ناست و او خپل پلار یې هم یوازې نه پرېښوده که هغه به کروندې ته تلو او په اوږه به یې یوه او په څنګ کې به یې ماله پرته وه نو ځغ به بیا د شینو په څنګ کې پروت و. که پلار به یې خپل پټي قلبه کاوه نو شینو به بیا د پټي نه کبل راټولول او خلک به یې نندارې ته راټول وو.

د پلار سره بې د شینو د راتلونکي ژوند په هکله ډېره اندېښنه وه. کله کله به یې زړه نا زړه خپلو خپلوانو او کلیوالو په منځ کې د شینو د کوژدن خبره زمزمه کوله خو هیچا ته یې مخامخ د مرکې لیږلو جرئت نه شو کولی. وختونه تیریدل او کلیوال د شینو لوړ همت ته ګوته په غاښ پاتې وو. د خدای کارونه وو. د بخت ډیوه یې به بلیدو شوه. یوه کلیوال خپله لور د شینو په نامه کړه.

د شینو د کوژدن خبره په ټول کلي کې خوره شوه. چا به ویل:

_ یره ! دا خو ډېر ظلم دی. د شوټې شینو سره، به د هغې خوارکۍ نجلۍ عمر څنګه تیریږي؟

بل به بیا ویل:

_ خدای دې د نجلۍ پلار ته انصاف ورکړی، په لوی لاس یې خپله لور په سره تناره کې واچوله....

د دوبۍ سفر

...هلو ! هلو ! د ا هوايي ډګر دی ؟... بخښنه غواړم سبا جاز دوبی ته په ټاکلي وخت ځي او که په پروګرام کې څه تغيير راغلی ؟ ... ښه ښه پوه شوم ، ډيره مهرباني ، د ځواب نه مو مننه..

جانان غوږی بيرته په خپل ځای کيښود او بيا يې خاني ته په غوصه وويل :

ما درته ويل چې همغه زړه خبره ده ، خو ته سودايي يې سودايي ، خپله کوې او د بل نه اورې .

خاني په مسکا وويل:

ـ جانانه خپه کيږه مه، د مرګ او ژوند خبره ده ، احتياط ښه شی دی .

اوبيا يې خپله خبره داسې بدله کړه:

ـ تا په خپل سفري بکس کې شيان ځای په ځای کړی که نه ؟

جانان وويل:

ـ هو ، له مانه بيغمه اوسه ، خو ته هم ځان تياروه ، ځکه سهار د وخته ځو ، هغه وخت دې بيا انې بانې نه منم.

خاني وويل:

ـ سمه ده ، زه به همدا اوس خپل هرڅه ځای په ځای کړم

ژر ژر يې خپل بکس خلاص کړ ، د غاښو کريم ، د ږيرې خريلو ماشين دسمال او نور ضروري شيان يې يو په يو په خپل بکس کې کيښودل او بيا يې وويل:

ـ ته ګوره جانانه يا ره ، زما خو لومړی سفر دی ، دومره ښه نه پوهيږم ، دا شيان سم شو او که څه کم دي ؟

جانان له خپله ځايه راپورته شو ، د خاني بکس يې ښکته پورته وکوت او بيا يې وويل:

ـ بس هر څه دې پوره دي ، نور يې بند ه وه، خو يوه خبره په ياد لره او هغه داد ه چې په ميدان کې وار خطاه نه شې

خاني په خندا کې خپله خبره داسې ورغبرګه کړه:

ـ غم مه کوه ! ځوک چې اوښان ساتي دروازې لوړې جوړوي. دومره نو بې زړه هم نه يم، لکه څومره چې ته فکر کوې.

جانان په خندا شو او و يې ويل: نو بيا واچوه پنجه !

ددې خبرې سره سم ددواړو يارانو د لاسونو پړک پورته شو .او خاني ور زياته کړه:

ـ سبا به دا وخت که د خدای رضا وه په دوبی کې ناست يو ، زه او ته به بيا نورې خبرې هلته کوو ، که اوس دې خوښه وي ويده به شو ، هسې نه چې سبا زه او ته ويده يو او جاز رانه الوتې وي.

جانان وويل: خانيه ! زما په زړه خبره دې وکړه، رښتيا هم جاز سهار له وخته ځي بس تر سهاره د خدای په امان.

دواړو بړستنې په سر راکش کړې. خاني ډيره هڅه وکړه چې ويده شي خو د ډيرو سوداګانو اوچرتونو له لاسه خوب نه ورتلو ، کله په يوه اړخ او کله په بل اړخ اوښته ، ټوله شپه د رنګا رنګ سو چونو او خيالونو سره لوبيده. پخه شپه چې يې ملګري له بړستنې سر راوويست ، ګوري خاني ويښ دی. پوښتنه يې ورنه وکړه:

ـ ته لا اوس هم ويښ يې،داد څه شي سوچونه وهی ؟

خاني په خندا ځواب ورکړ:

جانان په قهر شو، او زیاته یې کړه: خانیه ! تا هسې د ځان نه سودایي جوړ کړی، په ډیرو تلیفونونو کیدای شی څوک را باندې شکمن شي. ښه به داوي چې نور دا فکر له سره وباسې.
خاني زړه نازړه ښه ورته وکړه او بیا یې ورو داوبو ډک ګیلاس ځانه ته نیژدې کړ.
د ځښاک او خوراک نه وروسته دواړو خپل سفري بکسونه په لاسونو کې ونیول او په یوه زاړه ټکسی کې یې ځان هوایي ډګر ته ورساوه. سالون ته د ننوتو سره سم یې تر هر څه دمخه لومړی په مخامخ دړه د الوتنی پروګرام وکوت، ډیر خوشاله شول ځکه هر څه نورمال و او الوتکې په خپل وخت الوتنه لرله. بیا یې خپل بکسونه د تلاشۍ له پاره وړاندې کړل. بکسونه چک شول، یو یو ټکټ یې په بکسونو پورې ونښلاوه او د هغو یوه یوه کاپي یې دوی ته ورکړه، د تالاشۍ مسول ورته وویل: دا ټکټونه به سمبال وساتی، کله چې په دوبۍ کې د هوائي ډګر نه وتلی نو دا ټکټونه به هغوي ته ښکاره کړی او بیا به خپل بکسونه دځان سره یوسی.
جانان په ځواب کې ورته وویل:
ـ بیغمه اوسه، دومره نابلده نه یم، پخوا مې هم ډیر سفرونه کړی.....
جانان او خانی بیادواړه د پاسپورت شعبې ته ودریدل اوخپل پاسپورتونه یې د ورې کړکۍ له لارې پولیسو ته وړاندې کړل. یوه شیبه وروسته خروجي ویزه ولګیده، د سرحدي پولیسو د کلکې تالاشۍ نه وروسته د انتظار سالون ته داخل شول. دواړه ډیر خوشحاله و، ځکه هر څه یې تر اوسه سم روان و. د ټولو مسافرو د راننوتلو سره سم دسالون دروازه د بهر په لور خلاصه شوه، مسافر لکه یو ستوی لیک یو په بل پسې د الوتکې په لور روان شول. ټول په خپلو څوکیو کیناسل. د الوتکې دروازی بندې شوې، حرکت یې وکړ چې سل دوه سوه متره په

ـ سوچونه ډیر دي خو وروستی سوچ مې دا وه چې د ددوبۍ نه بیرته راغلی وم شم لومړی مې د ځان له پاره یوه ښه مانۍ جوړه کړه، دوه درې نوکران مې ونیول، اخرین ماډل موټر مې واخیست.، هغه مې کورته راوست، هارنډ مې ووهه، نوکر د کور لویه دروازه خلاصه کړه، کله چې له موټر نه را ښکته کیدم، بس تا غږ وکړ
جانان بیرته سر په بړستن کې تاو کړ، او خاني ته یې وویل:
غوا لا حلاله نه ده او تا خانک په سر نیولی. ویده شه ویده ! ځان نه لیونی مه جوړوه.
خاني ورته ښه وکړه، سر یې بړستن ته ور دننه کړ خو خوب کله ورته؟ ډیر وخت بیا هم په چرتونو کې ډوب و، نا څاپه ور په زړه شول، هسې نه چې سهار شوی وي. ژر یې سر له بړستنې راوویست، سترګې یې په دیوالی ساعت ښخې کړې، د جاز الوتلو ته پوره درې ساعته پاتې وو. دوی ته د ټکټ د اخیستو په مهال ویل شوی و چې د الوتنې د وخت نه به درې ساعته د مخه هوایي ډګر ته راځی. ژر ژر یې خپل ملګری له خوبه راویښ او ورته و یې ویل:
هله ژر شه پاڅیږه ! وخت لږ پاتې دی، تر څو چې زه او ته ځان برابره و، وخت پوره کیږی.
جانان غزونی وکړل بیا یې د خپل لاس ساعت ته وکتل اوزیاته یې کړه:
ـ سمه ده، هغه جیګ له اوبو نه را ډک کړه چې خپله خوراکه د اوبو سره وخورو.
خاني وویل: د اوبوغم مې لا د شپې خوړلی، خو دا ووایه چې یو ځل به بیاهم تلیفون وکړو، چې ښه ډاډه شو نو بیا به خواړه خورو، څنګه دې خو ښه ده؟

مځکه لاړه ، الوتکه بیر ته را ستنه سوه. د پیلوټ له کابینه داسې اعلان و شو:

ـ ټولو مسافرو ته خبر ورکول کیږي چې الوتکه تخنیکی ستونزه لري، مهرباني وکړی، بیرته د انتظار سالون ته لاړ شي. کله چې ستونزه لرې شوه ، بیا به تاسو ته خبر در کړل شی.

ددې اعلان سره سم په خاني او ملګری مړې خولې را ماتې شوې، یو بل ته یې په حیرانی حیرانی کتل، ټولې سورلی د الوتکی نه راښکته شوې او بیرته د انتظار په سالون کې ځای په ځای شوې. خانی ډیر وارخطا وه خو جانان ډاډور کاوه چې ښایې ستونره غټه نه وي ، امید دی الوتکه ژر د الوتنی له پاره چمتو شي.

یو ساعت تیر شو، دوه تیر شول، درې شول، څلور شول خو بیا هم د الوتکی د الوتنې څه درک نه لګیده. په خا ني عصبي شوک را غی بې اختیاره یې چغه کړه:

ـ د خدای له پاره ، دا تاسو په موږڅه ملنډې وهی ، اخیر څومره انتظار ... زه نور دلته د کیناسو حوصله نه لرم ، بیلوټ څه شو ، ورته وو ایی چې الوتکه چالان کړی، الو تکه...

د سالون یو تن مسول په لاسینه ، هغه حوصله مندی ته را وبللو او ډاډ یې ورکړ چې یو ساعت وروسته به الوتکه خامخا د الوتنی له پاره چمتو شي. همداسې وشول ، دپنځو ساعتونو له ځنډ وروسته الوتکه د هوایي ډګر څخه پورته شوه.

خو کله چې الوتکه د دوبۍ په هوایي ډګر کې په ځمکه کیناستله نو ورسره سم یو ا مبولانس اویو بس سرویس د الوتکی مخ ته ودریدل. نور مسافر بس ته وختل خو خانی او جانان په امبولانس کې روغتون ته ولیږدول شول.

خاني خپله ساه په لاره کې ورکړه خوجانان بې هوښه روغتون ته ورسول شو . د معدی د پرینمځلو وروسته هغه له مرګه وژغورل شو. خو کله چې په هوښ راغی ، دوه درې پولیس یې سر ته ولاړو.

د ډاکټر نه یې د پیښې رپورټ وغوښت. ډاکټر ورته خپل رپوټ داسې ورکړ:

ـ هغه مړشوی شخص اودا ناروغ چې دلته لهموږ سره بستر دی دواړه ملګري وو ، هره یوه د الوتنی څخه د مخه ، ددیرشو په شاوخوا کې کپسولونه ، د ستوني له لارې معدې ته تیر کړي و و چې په هر کپسول کې په پوره اندازه (د هیروینو پوډر) ځای په ځای شوي و. هغوي په خپله محاسبه کې بریالي وو ځکه تر لنډې او ټاکلې مودې پورې یې د اغیزې مخنیوی په نظر کې نیول شوی و . د معلوماتو له مخې د هغوي احتیاطي تدابیر او محاسبه هغه وخت ګډه وډه شوه چې کله الوتکه دخپل وخت نه پنځه ساعته زیاته و ځنډیدله او بیا یې ورته هغه کپسولونه په مخ کې کیښودل کوم چې ډاکټر د جانان له معدې نه روغ را ایستلي وو .

د وینو څاڅکي

د مازدیګر مهال و ، مامورین نوي له دفترونو څخه راوتلي وو ، د چا په لاس کې تازه ترکاري ، د چاسره تازه میوه او د چا سره هم د ټوټو په کڅوړو کې چارک ، نیمن الوګان وو ، هرچا هیله لرله ژر خپل کور ته ځان ورسوي.
د کابل ښار دده افغانانو په سیمه کې ، د خیر خانې مینې په تم ځای کې شیبه په شیبه د خلکو ګڼه ګوڼه زیاتیده ، د ملي بسونو درک نه و. که کوم یو به را پیدا شو ، دومره بیروبار به پرې جوړ شو چې یوازې به زلمي او غښتلي کسان پورته شول خو ماشومان ، بوډاګان او ښځې به ټولې اریانې دریانې ولاړې وې.
شیبه په شیبه د خلکو ګڼه ګوڼه نوره هم زیاتیده. ناڅاپه د کابل د شاوخوا د پرتو غرونو تر شاه ، له ورایه د یو دروند غږ راپورته شو د سترګو په رپ کې دخیرخانې مېنې په تم ځای کې یې داسې کړنګ وکړ چې د چا خبره د غوږونو پردې یې څیرولې.
د راکټ د ډز سره سم د خیر خانې مېنې په تم ځای کې ولاړ کسان په ځمکه داسې سترې سترې ولویدل لکه لوګړی چې په پټي کې غنم وریبي.
شیبه نه وه تیره چې د امبولانسونو غږ د کابل ښار فضا په سر وا خیسته. د څارندوی (پولیس) ټولي هم په ډکو ډکو موټرو کې سیمې ته راورسیدل ، سیمه یې تر خپلې ولکې لاندې راوستله. ښاریان هم د مرستې له پاره راورسیدل ، هر چا هڅه کوله چې مړي او ټپیان ژرترژره ، امبولانسونو ته پورته کړي . ویر او ماتم ګډ وو. د ښځو او ماشومانو ژړا ګانو ، د ټپیانو زګیرویو او دخلکو دویرې اوترهې غږونو د خیرخانې مینې په تم ځای کې سم دم قیامت جوړ کړی و. په دغسې زړه بوږنونکي ماتم کې ، یوې ښځې چې توره څادري یې اغوستې وه او د وینو څاڅکو ورپسې لاره جوړه کړې وه ، غوښتل یې په بیړه د خیر خانې د موټرو له تم ځای نه ځان وباسي. د څارندویو یو تن پرې پام شو او په منډه یې ځان ورورساوه :
ـ خورې ودریږه ! نه ګورې وینې درنه روانې دي ، هله ژر شه ، امبولانس ته وخیژه چې روغتون ته دې ورسوو.
د تورې څادرۍ والا ښځې هیڅ غږ غوږ ونه کړ ، اوپه خپله لاره روانه شوه . د څارندوې کارکونکي د خپل څنګ ملګري ته وویل:
ـ ماته ښکاري دا ښځه په توده کې ده اوپه ځان نه پوهیږي زه خو وایم وربه شم او په زور به یې مخه ونیسم.
ـ ښه خبره ده ، ورشه اومجبوره یې کړه چې امبولانس ته پورته شي.
څارندوې په چټکې څادري والا ښځې ته ځان ورورساوه ، تر مخ یې ودریده ، په لاسینه یې ورته وویل:
ـ خورې ! تاته وایم ! په ځان پوهیږې که نه ، وینې درنه څاڅي وینې ! یو ځل ځان وګوره ، معلومیږي چې سخته ټپي شوې یې...
څادري والا ښځې ځان ته ښکته پورته وکتل او بیا یې په وار خطایې وویل:
ـ نه نه ، زه جوړه یم، له مخې مې لرې شه ، زه کورته ځان رسوم .
ـ معلومیږي چې ماغزه دې کار نه کوي، زه درته وایم چې له تانه وینې څاڅي او ته وایې چې روغه یم...
خو څادري والاښځې بیا هم ټینګار کاوه اوهمدا یوه خبره یې تکراروله
ـمخې مې لرې شی ، زه جوړه یم هیڅ راباندې نه دي شوي
.څارندوې فکر وکړ چې د ښځې ماغزه په رښتیا هم کار نه ورکوي. ژر یې ټوپک اوږې ته کړاو دواړه لاسو نه یې د ښځې تر مخ پراخ ونیول
ـ وایم نه شې تللی ، ته ټپي یې مجبوره یې چې امبولانس ته وخیژې او روغتون ته لاړه شې

خو د توري ځادرۍ والا ښځې بیا هم د ځارندوې خبره ونه منله او د تیښتې هڅه یې پیل کړه.
ځارندوې له مجبوریته هغه د لاس نه کلکه ونیوله او د ځان پسې یې کش کړه.
ښځې چغې او کوکې پیل کړې او ځارندوې یې په دې تورن کړ چې هغه غواړي په زور یې روغتون ته بوځي.
له هرې خوا نه خلک پرې راټول شول ، ګڼه ګوڼه زیاته شوه ، د ښځې او ځارندوې تر منځ کش او ګیر همغسې روان و چې نا څاپه د ښځې له لاسه یو شی په ځمکه ولوید.
ځارندوې په بیړه هغه راپورته کړ ، ګوري چې د راکټ په چرو دیوې ښځې پرې شوی لاس د ی چې په مړوند یې د سروزربنګړي او په ګوتو یې د سروزرو ګوتې دي.

۱۳۶۲ ل کال _ کابل

وروستۍ لیک

ملا صیب جمعې د مبارکې ورځې د لمانځه د اداکولو له پاره خپلو مقتدیانو ته د نیت ترلو هدایت ورکړ ، کلیوالو خپل صفونه برابرول چې نا څاپه له کومې خوا غږ شو:
_ ملا صیب لږ صبر چې حاجي صیب کمال رارواں دی.
ملا صیب هم بې له ځنډه وویل:
_ ښه ده ، ډېره ښه ده ، هلکانو ! حاجي صیب ته لاره ورکړې چې او ل صف ته راشي.
حاجي صیب راورسیده او د ملا صیب تر شا په لومړي صف کې ودریده ، . لمونځ وشو ، خطبه هم وویل شوه او ملا صیب د دوعا په وروستۍ برخه کې داسې وویل:
.... الهي ! بندیان د بنده خلاص کړې ، قرضداران له قرضه ، ناروغانو ته شفا ورکړې اودهغوټولو دین اودنیا ښایسته کړې څوک چې ددین د خادمانو اود خدای (ج) دکور جومات خدمت ته لاس په نامه ولاړ وي.
الهي ته ددغسې کسانو ددې دنیا په مال او شتو کې برکت واچوې او په هغې دنیا کې یې جنت فردوس په نصیب کړې.
په جومات کې ناستو کسانو په لوړ غږ وویل : امین ، امین.. ! .
ملاصیب زیاته کړه:
...وروڼو او عزیزانو ! پته دې پاتې نه وي چې حاجي صیب کمال خان زموږ او ستاسو په منځ کې هغه څوک دی چې دغسې نیک او دثواب کارونه یې په ځان فرض ګڼلي ، همدا نن چې تاسو په دې جامع جومات

به اخترو. ځکه هغه ددوي ډېر زيات خيال ساته.کمال خان به تل د خپلو
يارانواودوستانو په منځ کې دا خبره کوله چې دکلي له ملا به ځان ساتی
هغه که د جومات د منبر له پاسه څوک په ښه او دروند نامه ياد کړي نو
بيا يې هيڅوک په سپک نامه نه شي يادولی.
دا ځل چې حاجی حاجي صيب کمال خان نوی له مسافرۍ نه را ستون شوی و نو
د پخوا په شان يې بيا هم ملا صيب ته د شپې ډوډۍ بلنه ورکړه. ملا
صيب هم دهغه بلنه ومنله او د ما ښام د لمانځه نه وروسته د خپلو څو
چړيانو سره يو ځای د حاجی صيب کورته ورغلل.
حاجی صيب د هغوی تو د هرکلی وکړ. په لږه شيبه کې په لوي او پراخه
دستر خوان د خدای داسې نعمتونه کيښودل شول چې د چا خبره يوازی د
مرغۍ پی. به په کې نه و.
ملاصيب او ورسره چړيانو يې يو بل ته په وښکيو کې مسکي شول او په
اشارو اشارو کې يې يو بل ته دا اشاره ورسوله چې نورنو ورته مه ګوری.
د ډوډۍ په خوړلو پيل وشو ، د يو څو نمړيو نه وروسته د ملا صيب پام
شو چې حاجی صيب کمال خان هلته لرې ناست دی . ملا صيب په
حيرانۍ ورنه وپوښتل:
ـ حاجی صيب ته ولې ډوډۍ نه خورې ؟ په ګډه د ډوډۍ خوراک ثواب
لري، راځی له دې ثوابه ځان مه محروموی.
حاجي صيب چې تسپې اړولې وويل:
ملاصيب نن عذر لرم او هغه دا چې زه پرهيزيم ، کنه تاسو مې کله يوازې
پرېښودی .ملا په حيرانۍ پوښتنه وکړه:
خيريت خو به وي حاجی صيب ، څه تکليف لری؟
حاجی صيب سوړ ا سويلی و ويست او بيا يې وويل:
ـ ملا صيب ! بس دوعا ګانې راته کوې، تکليف مې ډېر خطر ناک دی ،
ډاکتر انو را ته ويلی چې په معده کې مې ((رسولۍ)) دي او هغه بايد

کې په کوم ښکلي ، ښايسته او قيمتي فرش باندې د الله تعالی فرض
ادا کوی دا هم حاجي صيب کمال له خپله جيبه اخيستي ، الله تعالی دې
د حاجي صيب دين او دنيا دواړه ښکلې
کړي امين يا ربا العالمين !
ددوعا له خلاصيدو سره سم کليوال له خپلو ځايونو پورته شول او يو يو
له جومات نه ووت خو حاجي صيب لا په خپل ځای دروند ناست و
اوتسپې يې اړولې. ټول کليوال چې لاړل نو حاجي صيب کمال خان هم
راپورته شو ، جيب ته يې لاس کړ او يو څوروپۍ يې د ملا صيب په لاس
کې و ټومبلی. ملا صيب ست او سلا وکړه خو حاجي صيب په ځواب کې
ورته وويل : غږ به نه کوې ملا صيب ، دا ستاسو په موږ حق دي ، ستا
غاړه دې بنده وي ، که کوم شي ته دې اړتيا وه او په ما غږ و نه کړې.
ملا صيب د وښکيو په خندا کې بس همدا ويل:
سبحان الله ، ما شا الله !.الله دې دين او دنيا دواړه ښايسته کړه ....
په کلی کې داسې ديره او حجره نه وه چې د جومات سره به د حاجی صيب
د زياتو مرستو او کومکونو په اړه تبصره نه کيدله ، چا به يو څه ويل او
چا به بل څه ، ځنو خو به لا دا تبی هم په کې وکړ:
... اشنا پام دی شته ! دين او دنيا دواړه د شتمنو خلکو ده. په دی دنيا هم
خلک ورته لاس په نامه ولاړ وي او د هغې دنيا توښه خو د خپلو پيسو په
مرسته برابروي ، خيرات دوي ورکوي ، زکات دوي ورکوي ، د خوار او
غريب سره دوي کومک کوي ، د حج مبارک فريضه دوي ادا کوي.... بل
به غږ کړ:
ـ ښه وايې ! غريب خلک خو نه د دين شو او نه د سادين ، بس موږ به
دوعا کوو چې الله تعالی دې موږ خوشی په خوشې وبخښی.
حاجی صيب د عمر له پلوه پوخ سړی و . زيات وخت به يې په مسافری کې
تيرولو خو چې به کلي ته را ستون شو نو بس د جومات په ملا او چړيا نو

ـ دا خو ستا سو د دوعاګانو برکت و ، عملیاتو ته اړتیا پیدا نه شوه، ناروغي مې د خدای تعالی (ج) په فضل او کرم د دارو په وسیله جوړه شوه. ....

شپې او ورځې تیریدې د حاجی صیب شتمني له یوی ورځې نه بلې ته زیاتیدله. زامن یې په کلی کې لکه شهزاده ګان داسی ګرځیدل. په ودونو او ښادیو کې به دحاجي صیب لورانودومره ګا نې په ځان رااچولې وې چې د کلي نجونو به له حسده ورته کتلی نه شول.. یوې نیمې خو به لا ویل :

... خورې ! په نوم واده مې د حاجی صیب د لورانو له لاسه بد ایسي دهغو ګاڼو ته چې ګورو موږ ته خپل ځان ډیر سپک ښکاري.

د ورځو نه یو ورځ حاجي صیب بیا د سفر نیت وکړ .دا خبره یې لومړی د کلی د ملاصیب سره شریکه کړه او هغه ته یې داسې وویل: ملاصیب ! ما خو د عمرې شریفی د ادا کولو نیت کړی. که څه شی ته ضرورت لری، همدا اوس یې راته ووایه، بیا دې ګوره ګیله نه منم.

ملاصیب مسکی شو او ویې ویل:

ـ حاجي صیب څومره بختور سړی یې ، ډیر پاک ځای ته روان یې ، الله تعالی دې زموږ هم نصیب په کې و کړي ، نور څه می نه دی په کار، بس یو ښایسته جیبي شو بینی ساعت به راته راوړې. هغه په دې ښه دی چې کله زه سهار وختي د اذان او لمانځه لپاره پاځیږم، نوهغه وخت تیاره وي او په دغسې وختونو کې شوبیني ساعتونه ډیر ښه کار کوي. حاجی صیب په پوره ډاډ ورته وویل:

ملا صیب ! بې غمه اوسه ، ساعت ساده خبره ده او بیا یې ورنه غاړه په غاړه ښه توده مخه ښه وا خیستله.

. حاجی صیب دوه درې میاشتی په سعو دی عربستان کې وځنډیده ، د کورنۍ سره یې ډیره زیاته اندیښنه وه. ملاصیب به یې هم کله نا کله له زا

عملیات شی . سبا ته په خیر سره هندوستان ته د سفر نیت لرم که د خدای رضاوه .بس هلته به علاج کوم . ملا صیب په دغسې وختونو کې مې یوازې ستاسو دوعاګانی په کار دي اوبس .

ملا صیب چې ډوډۍ خوړله په ډکه خوله یې لومړی خپله خواشیني او بیا خپله همدردي داسې وښودله:

ـ حاجي صیب ! زموږ په وس غیر له دوعا ګا نو نه نور څه پوره دي ؟ ته هیڅ غم مه کوه. که د خدای رضا وه موږ به سبا ستا سو د شفا اوښه صحت یابۍ په حق کې د قران شریف یوختم وکړو او بیا یې خپلو چړیانو ته مخ کړ: هلکانو ! وامو وریدل ؟ سبا چې ورک نه شی ... چړیانو هم د تایید سرورنه وخوځول.

د تګ په وخت کې حاجي صیب ورو جیب ته لاس کړ او د پیسو یو بنډل یې د ملا صیب په جیب کې کیښود او زیاته یې کړه: ملاصیب! دا به درسره واخلې، کله چې مو سبا ختم شریف سرته ورساوه نودا یو څه پیسې به ، زما له خوا په دې چړیانو خیرات وویشې او چې څومره پاتې شوې هغه به دجوماټ د اړتیاو له پاره د ځان سره وساتې. ملاصیب چې په خپل جیب کې په پیسو لاس واهه وویل:

ـ ماشاالله ! ډیره ښه ده ، څنګه چې ستا رضا وي همغسې به وشي

سبا ورځ حاجی صیب د هندوستان په لور روان شو او ملا صیب د وعدې سره سم په خپل جوماټ کې د قران شریف ختم ادا ، او د حاجي صیب د روغتیا په حق کې یې ښې ډیرې دوعاګانې وکړې.

حاجی صیب پوره یوه میاشت په هندوستان کې تیره کړه کله چې بیرته ته راستون شو، نو ډلی ډلی کلیوال یې پوښتنی ته ور تلل او هر چا به ورنه دا پوښتنه کوله چې حاجي صیب عملیات مو څنګه تیر شول ؟

حاجی صیب به په ځواب کې بس همدا یوه خبره کوله:

ناست خلک ټول هک پک پاتې شول ، یو بل ته یې حیرا حیران کتل او د
هیچا له خولې نه سپوږ نه خوت . خو .ملاصیب دا سکون مات کړ. په
داسې حال کې چې دواړه لاسونه یې اسمان ته نیولي و . وویل:
ـ توبه خدایه توبه ! لویه خدایه ! ستا ځنې بندګان څومره ریاکاره دي

منو څخه پوښتنه کوله چې پلار مو راغلی که نه؟ خو هغوی به هر ځل
ورته د نه ځواب ورکاوه.

د ورځو نه یوه ورځ د مازیګر لمانځه نه وروسته ټول کلیوال د ملا صیب
په ګډون د جومات د پیتاوی غاړې ته ناست وو. په دې وخت کې یو
نابلده سړی راغی او د سلام نه وروسته یې د جیب نه یو کاغذ را وویست
او ویې ویل:

ـ زه څو ورځې د مخه د سعودي عربستان نه راغلی یم. او ستا سو د یوه
کلیوال لیک مې راوړی. نوم یې حاجی صیب کمال خان دی. هیله ده چې
دا د هغه کورنۍ ته ورسوی.

په ناستو کسانو کې د حاجی صیب مشر زوی هم ناست و ، په بیړه او
خوشالۍ یې د هغه نه لیک واخیست. ژر یې پرانیست چې یو دوه کرښې
یې ولوستلې ناڅاپه یې له خولې نه یوه کړیکه ووتله.

کلیوال ټول حیران شول. د حاجی صیب زوی نه یې د علت پوښتنه وکړه،
خو هغه په داسی حال کې چې په چیغو چیغو یې ژړل، هیچا ته یې ځواب
ورنه کړ او نیغ یې د خپل کور مخه ونیوله. کلیوالو یو بل ته حیران حیران
وکتل او هیڅوک نه پوهیدل چې په حاجی صیب به څه راغلی وي؟

د ناستو کسانو څخه یو تن د لیک را وړونکی څخه پوښتنه وکړه: وروره
خیریت خو به و ، په لیک کې حاجي صیب څه لیکلي و ، چې زوي یې
دومره وار خطا شو ؟

لیک را وړونکی وویل: حاجی صیب کمال خان په عربستان کې د (
پوډرو) په قا چاق کې نیول شوی ، د عربستان حکومت وربانديې د مرګ
سزا خیژولې، کیدای شي یا یې اعدام کړي وي او یا به یې په نن سبا کې
اعدامووي. په لیک کې یې خپلې کورنۍ ته خبر ورکړای چې نور نود هغه
د راستنیدو په تمه نه شي .

د شين ځنګل په ټاپو کې

د ډاکټر لمر به سپينه چپنه تل په غاړه وه ، سپينو اوږدو ويښتانو يې غوږونه پټ کړي وو .خبرې يې کمې او فکر يې زيات کاوه .

خپلې لوړې زده کړې د فارمسي (دارو جوړونې) په څانګه کې پای ته رسولې وې.د نړۍ په بيلابيلو پرمختللو صنعتي هيوادونو کې يې ډيرکلونه کارکړی و او په سترو علمی سيمنارونو کې يې هم ځو ځو واره برخه اخيستی وه. د پوره علمی صلاحيت او تجربې خاوند و.

د ډاکتر لمر په زړه کې د کلونو کلونو را په ديخوا يوه ستره ارزو اوسيده او دهغې دلاس ته راوړنې له پاره يې، د خپل ژوند پاتې برخه دسمندرونو اخوا د شين ځنګل په ټاپو کې غوره وبلله.

هغه جونګړه د شين تاپوپه ځنګل کې ديوې وړې غونډۍ په سر اباده وه سهار به چې له خپلې جونګړې راووت نو ترمابنامه به د شين ځنګل په غرو او رغونو کې د دارويي بوټو په راټولولو اخته و. د شپې له خوابه يې هغه بوټي د خپلې جونګړې په کوچنی لابراتوار کې د ازموينې لاندی نيول. هره ورځ او هره شپه يې همدا مشغولا وه.

د شين ځنګل د ټاپو اوسيدونکو به ډاکټر لمر، د ډاکټر ليونی په نامه يا داوه. ځکه دهغه ټول کړه وړه د ټاپو د اوسيدونکو له پاره نا اشنا او د حيرانی نه ډک وو.

نن چې شپه له نيمايي اوختې وه ، ناڅاپه د ډاکټر لمر په جونګړه کې کله د خندا او کله هم د ژړا انګولا وې پورته شوې.

ګاونډيانو سخت وارخطا شول ، په بيړه يې ځانونه وررسول...

. ګوری چې ډاکټر لمر په کوټه کې يوه مړه ښکته پورته ګرځي او ډاکټر لمر هم کله ورته وژاړي او کله ورته داسې خاندی چې ته به وايې د دنيا تر ټولو قيمتی شی يې په لاس راوړی دی.

ګاونډيان ورته هک پک پاتې شول ،له يوی ښی شيبی ننداری وروسته ، يوه ګاونډي ورنه پوښتنه وکړه:

ـ ډاکټر لمر ! څه خبره ده چې په توره شپه مو د شين ځنګل د ټاپو اوسيدونکي په خپله ژړا او خندا د حيرت سره مخامخ کړي دي ؟

ډاکټر لمر په خپلې خوشحالې کې دومره ډوب وچې د هغه خبره يې نه اوريده ،يوازې يې همدا خبره تکراروله:

ـ زه بريالی شوم، زه کامياب شوم.....

اوکله نا کله به يې بيا ، په لوړ اواز چغې کړې

ـ راشی ! راشی ! هلی ! هلی ! دا ځوانه مړه وګوری ! دا پرون داسې نه وه ، زړه بوډۍ وه، په لاره نه شوه تللی، خو اوس دادی ځوانه ده، مستي کوي، ټوپونه وهی........

ګاونډيانو به يو بل ته په تعجب وکتل ، نه پوهيدل چې ډاکټر لمر څه وايي.... ټول د خپلو کورونو په لور روان شول. په تلو تلو کې به ، يو بل داخبره هم کوله ډاکټر لمر پخوا لړ ليونی و خو اوس لکه چې پوره ليونی شوی. خدای دې پرې ورحميږی.

سبا چې د لمر ځيړې د شين ځنګل د ټاپو په هسکو او دنګو ونو ، خپلی وزرې وغوړولی نوډاکتر لمر هم له خپلې جونګړې راووتلو ، خو نن ډاکټر لمر هغه پرونی بوډا ډاکټر لمرنه و، هغه اوس پوره ځوارلس کلن ځوان و ، اوږده تور ويښته او ښايسته ځواني وه.....

خلک ورته هک پک پاتی وو اوپه حيرانی يې ، له هغه نه د خپلې د ځوانۍ د راز پوښتنه وکړه. ډاکټر لمر په خوښی ورته وويل:

ـ ډيرکلونه په همدې بوخت وم چې يو ډول داسی دارو جوړ کړم چې هغه د انسان دزړښت دوره بيرته په ځوانی بدله کړی او له نيکه مرغه دادی پرونی اوويا کلن زړو بوډا ډاکټر لمر اوس تاسو ځوارلس کلن ډاکټر په ځيره کې ګوری.

نو ډېر ناهیلي او اندېښمن شول ، ځکه هغوي دومره څه نه لرل چې د ځوانۍ دارو پرې واخلي.

د نا امیدۍ په فضا کې د پانګوالۍ له پاره هلې ځلې تندې شوې ، د مدني قانون ځای د ځنګل قانون ونیو ، زورورو د کمزور و په شتمنیو بریدونه پیل کړل ، هرې خوا د جګړې اورونه بل شول ، د کمزورو وینې وبهېدلې او زورور نور هم شتمن شول.

ډاکټر لمر چې ددې ستر بشري ناورین څخه خبر شو ، په خپل کړې خدمت ډېر زیات خواشینی شو ، په بیړه یې د شین ځنګل له ټاپو څخه ځان ورک کړ . اوس ستر ستر پانګوال چې په بیلابیلو ناروا لارو یې سترې پانګې لاس ته راوړې ، هره ورځ دهغه په لټون پسې سترې ستومانه ګرځي خو ډاکټر لمر داسې غیب شوی چې نه یې مړی شته او نه یې ژوندی چاته معلوم دی.

د ډاکټر لمر لابراتوار څو څو ځلې د دارو جوړولو د سترو کمپنیو له خوا ولټول شو څودهغو دارو نسخه په لاس راوړي خو ډاکټر لمر هغه نسخه په خپلو مغزو کې د ځان سره وړې ده.

پېښور 10-01-2006

د ډاکټر لمر د بیا ځوانۍ د دارودکشف خبرونه په ټوله نړۍ کې خپاره شول. څو ورځې نه وې تیرې چې د شین ځنګل د ټاپو فضا د نړۍ د سترو پانګوالو په هلیکوپترو ډکه شوه. هر چا د خپل ځان سره په بوجیو بوجیو پیسې راوړې وې او هر چا غوښتل چې دپیسو په بدل کې د ډاکټر لمرنه د ځوانۍ دارو واخلي.

خو ډاکټر لمر د نغدو پیسو له اخیستلو نه انکار وکړ. هغه ټولو پانکوالو ته وویل:

ـ دځوانۍ دارو دهمدې شین ځنګل د وروسته پاتې ټاپو ملکیت دی هرچا چې ددې ټاپو په ابادۍ کې برخه واخیسته نو هغه ته به د ځوانۍ دارو ورکول کیږي...

ډاکټرلمر دشین ځنګل ټاپو په څلورو برخو شمال، جنوب، لویدزاوختیز وویشه او هره برخه یې څو پانګوالو ته وسپارله ، او دا شرط یې ورباندې کېښود هر چا چې خپله ورسپارل شوې برخه د بشري ژوند د ټولو ضروری اړتیاوله مخې ښه جوړه کړه، نو هغه به د ځوانی دارو د ځان سره وړي.

پانګوال بیرته ستانه شول او دا ځل یې د نغدو پیسو په ځای د ځان سره د ساختماني چارو ماشینونه راوړل.

څو ورځې نه وې تیرې چې د شین ځنګل په ټاپو کې هرې خواته د بلدوزرواو ټراکټورونو غرهار ځمکه او اسمان په سر واخیست.

چا سرکونه جوړول ، چا کورونه ، چا د اوبو بندونه او چا هم د بریښنا مزی غځول. په لنډه موده کې د شین ځنګل وروسته پاتې ټاپو په داسې یو پرمختللی او مډرن ټاپو بدل شو چې ثانی یې د نړۍ پر مخ نه لیدل کیده.او ددې کار په بدل کې د نړۍ ډېر زاړه زاړه پانګوال هم په ځوانانو بدل شول.کله چې د نړۍ پرمخ دغریبو خلکو غوږونو ته د اوازه ورسیده

ملا یکه له اسمان نه را ښکته شوې خو چې اصلیت یې را و سپړې له هغه نه به لوی غل په دنیا نه وي. زوی خو مې یوازې ښونځي ته تللی راغلی ، د بازاري خلکو له چالاکۍ سره نا بلد ه دی ، که په سودا پسې یې ولیږم ، سودا څه چې وایم غټ پټ زوی به رانه په بډه ووهي
په مور مې دا خبره نوره هم بده ولګیده:
ـ چې دومره اعتبار ور باندې نه لرې نو بیا ورشه بنګړي ورته راوړه او د لور غوندې یې په کور کې کښینوه.
د مور دا خبره په ما هم د ټوپک له ډزنه بده ولګیده، یو ځل مې د مور سترګو ته وکتل او بیا مې د پلار سترګو ته ، خو له ویرې نه مې سپوڼ هم ونه کړ. پلار زما په خپګان پوه شو. په خندا یې وویل.
ـ ښځې په زوي مې ملا متیا مه اچوه. پسات ټول په بازار کې دی، پریږده یې چې اوس خپل سبقونه ووایي ، د کور کارونه به بیا وروسته کوي. خو مور مې دا خبره نه منله ویل یې :
ـ هر څه چې کیږي ودې شي. خوزما زوی باید هرو مرو د بازار سره بلد شي ، ځکه تر څو پورې به د دنیا له ښو او بدو نا خبره وي او بله دا چې ستا به هم لاس ور باندې سپک وي.
پلار مې د یو څه سوچ نه وروسته وویل:
ـ سمه ده ، چې ته وایې نودا به ستا ومنم. سبا د جمعې ورځ ده ، ښونځی رخصت دی ، پیسې به ورکړې او سودا به راوړي.
د پلار په دې خبره زه هم خوشاله شوم او ځان ته مې د سړیتوب تمه پیدا شوه. مور مې سهار وختی له درانه خوبه پاڅولم. په جیب کې یې د پیسو سره یو ځای د سودا الست هم راته وسپاره او د تګ په وخت کې یوازې دومره وویل:
ـ زویه ! بیګاه خو دې د پلار خبرې واوریدې ، ډیر پام به کوې چې څوک دې تیر نه باسي.

طنزي کیسه

انصاف

-اور دې په داسې کور شي ، پیسې شته خو هیڅ په کې نه شته...
ما له ویرې غږ نه کاوه خو په زړه کې مې ګرځیدل ، هرو مرو څه پیښه شوې چې مور مې دومره په غوسه ښکاري. په دې وخت کې مې پلار له بهر نه راغلی او چې زما دمور خلق تنګي یې ولیده نو په حیرانۍ یې وپوښتل :
ـ ښځې ! بیا څه ټکه رالویدلې چې ځمکه ځای نه درکوي ؟
مور مې په داسې حال کې چې اعصاب یې ډیر نارامه و وویل:
ـ سړیه ! ستا له بې پروایې نه مې زړه خولې ته راغلی، په کو ر کې نه چای شته، نه بوره، نه مالګه او نه غوړي ، .حیران یم چې بیګاه ته څه زاړاو ګنډیر پا خه کړم. کور نه دی، سم دم د مړو هدیره...
پلار مې مسکی شو او ویې وویل:
ـ خیر دې نن یو څه ګذاره وکړه ، په دفتر کې مې ډر زیات کارونه وو که د خدای رضا وه سبا به هر څه درته راوړم.
مور مې په غوسه وویل:
ـ ستا یوه ورځ نه ده ، ټول عمر دې په همدې بانو تیر کړ.
پلار مې ورغبرګه کړه : ښځې پخپله پوهیږې یوزړې سړی یم چې یو کار ته مخه کړم بل رانه پاتې وي.
په دې خبره مې مور نوره هم په قهرشوه :
ـ یو وزری په څه یې...؟ زلمی زوی دې په کور کې ناست دی چې ته وزګار نه یې زوی ته پیسې ورکړه چې هغه له بازاره سودا راوړي. پلار مې مسکی شو او ویې ویل:
ـ ملامته نه یې د کور ښځه یې بازار دې لیدلی نه دی ، په بازارکې داسې سفید پوشه کسان ګرځي را ګرځي چې ته به فکر کوې کومه

ټوله سودا مې په یوه بوجۍ کې واچوله. څوقدمه چې د مخکې لاړم، پام مې شو چې لیکلی یې و. ((انصاف در ملتون)) ، (انصاف سلماني) ، (انصاف کلینیک) ...... خو شاله شوم او د ځان سره مې وویل:
ـ نه پوهیږم دا خلک ولې وایي چې په ښار کې انصاف نه شته ، دلته خو په هر څه انصاف لیکل شوي

په همدې چرتونو کې ډوب وم چې غرمه را ورسیده. زه هم ښه وږی شوم . د غرمې ډوډۍ مې په ((انصاف رستوارنت)) کې وخوړله. له ډوډوۍ نه وروسته مې یو څه سو دا نوره هم واخیستله ، وړل یې راته ګران شول. سترګې مې په لاسي کراچیو ولګیدې. د ټولو په منځ کې مې په هغې کراچۍ لاس کیښود چې مخامخ یې په سره رنګ په ګډووډو تورو لیکل شوی و ((انصاف کراچی)) !

سودا مې په همدې کراچۍ کې با ر کړه. هغه مخکې او زه ورپسې شوم. تیاره ماښام ستړی ستومانه دکور په دروازه ور ننوتم. مور له ورایه راباندې غږ کړ:
ـ زویه ! څنګه دې دومره ناوخته کړ ، خیریت خو به و ؟
ـ هو مورې ! خیریت و خو هسې هلته...
پلار مې وویل:
ـ ته نو ري خبرې پرېږده دا ووایه چې سودا دې راوړه که نه ؟
ـ هو هو.... هلته... هلته بهر ...هلته بهر په انګړ کې ایښې ده
پلار سره مې د هر څه نه زیات دسوداد قیمتونو اندیښنه وه زما په وارخطایي او بنده بنده ژبه پوه نه شو . ژر یې رانه و پوښتل:
ـ ووایه زویه ! غوړي دې په څو واخیستل ، بوره دې په څو واخیستله...... ؟.

ما ورته وویل:
ـ ډاډه اوسه مورې ! دومره نو ساده نه یم ، په ښوونځي کې سبق وایم ، په کتابونو کې مې ډیر څه لوستي ، په هر څه ښه پوهیږم.
په دې خبره مې ، مورنوره هم ډاډه شوه او د شاباسي سره سره یې په ټنډه هم ښکل کړم.
زموږ کور له بازاره یو څه لرې و ځکه مو ږ د ښار په یو کنج کې اوسیدلو. چې روان شوم نو په ټوله لاره مې همدا اندیښنه مخې ته ولاړه وه ، هسې نه چې څوک مې تیر نه باسي !
په همدې اندیښنو او سوچونو کې بازار ته ورسیدم . شا وخوا مې تروړتروړ کتل ، نا څاپه مې د یوه دوکان په لو حه سترګې ولګیدې ((انصاف چای پلورنځی)) ، د انصاف د کلمې په لیدلو مې په زړه کې خوشالي په ټوپونو شوه . ځکه ما د ښونځي په کتا بونوکې د انصاف په هکله ډیرې کیسې لوستې وې او هم مې په جو مات کې د ملا صیب نه دا خبره ډیره اوریدلې وه چې انصاف ښه شی دی ، د با انصافه سړي په شتو کې برکت وي او بې انصافه بنیادم په دنیا کې خلکو ته مخ تورن او په اخیرت کې د الهي د سترو عذابونو سره مخ وي ......
بس نو په زړه کې مې سمد لاسه دا متل وګرځیده (ما موته ، بیا دې موته)، دومره لویه لوحه یې چې لیکلې ، خامخا د انصاف خاوند دی او چې د انصاف خاوندوی نو ما به هم نه تیر باسي .
په ډاډه زړه د دوکان مخې ته ودریدم او بې له دینه چې د بیې په اړه ورسره خبرې وکړم چای مې ورنه وتللو او پیسې مې ور کړې. څو قدمه چې وړاندې لاړم، بیا مې په بله لوحه سترګې ولګیدې لیکل شوی و: ((انصاف خوراکه پلورنځی)) نور هم خوشاله شوم او له هغه نه مې هم غوړي، بوره، مالګه او داسې نور خوراکې شیان واخیستل او بې له دینه چې چنې ورسره ووهم پیسې مې ورکړې.

ما يې ژر خبره ونيوله او د سودا بشپړ لست مې د هغه په مخ کې کيښود. پلار چې مې په لست کې دسودا قيمتونو ته ښه ځير شو ، نا څا په يې سر ته ټک ورکړ، مور مې په حيرانۍ ورنه پوښتنه وکړه:

ـ سړيه ! څه خبره ده؟

پلار مې وويل:

ـ تباه شوی يم. د لسو روپيو شی يې په پنځلس او د پنځلسو يې ، په شل ورباندې خرڅ کړي ، نه مې درته ويل چې دا خلک بې انصافه دي ، هلک به سودا پسې نه ليږو خو تا خپله کوله او زما دې نه منله

ما په بيړه د پلار خبره غو څه کړه :

ـ نه نه پلاره ! دا درسره نه منم. ځکه ما ټوله سودا په داسې دکانونو کې اخيستې چې په سر يې په غټو تورو ((انصاف)) ليکل شوی و.

پلار مې وويل:

ـ زويه ! په همدې کې تير وتلی يې. هر هغه څوک چې څه نه لري، د همغه شي يادونه ډيره کوي.

د دې خبرې سره سم ما ته هم خپل يو همصنفي را ياد شو. هغه به د ښوونځي په ازموينه کې تل په واسطو او نقل بريالی کيده خو چې بهر به د خلکو سره مخامخ شو نو بيا به يې د خپلې پوهې او لياقت خبرې کولې. د بلې خوا زموږ د ټولګی او لمبر بيا ډير زيات تکړه و خو هغه به هيڅکله دا خبره نه کوله چې زه تکړه يم.

د پلار خبره را ته د کاڼي کرښه ښکاره شوه. زړه نا زړه مې ورته وويل:

ـ پلاره ! ستا خبره سمه ده ، له ما نه هم ټوله سودا د هغې کراچې خاوندو تښتوله چې په ټنده يې به لويو تورو ليکل شوی و ((انصاف کراچۍ))

ځکه خو تش لاس کورته راغلی يم

مور چې مې دا خبره واوريده نو په ژړغونی غږ يې وويل:

ـ زويه ! سر مې د خريلو دی چې ته مې په سودا پسې ښار ته ليږلې.

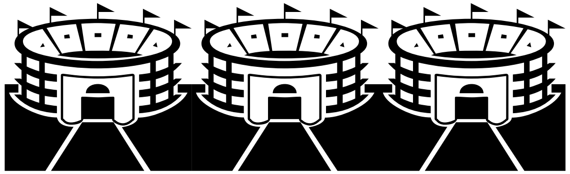

زاړه دښمنان ، نوي دوستان

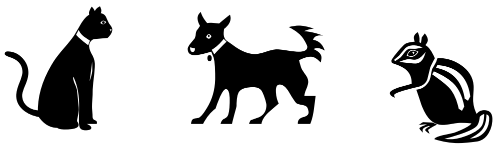

ونه و په پخوا زمانوکې يوه کليوال ښې ډيرې چرګانې ساتلی وې. چرګو به هره ورځ هګۍ اچولې او کليوال به خرڅولې له دې لارې يې ښې ډيرې پيسې لاس ته راوړې.

د شپو نه يوه شپه ناڅاپه د چرګانو د ټيغ، ټيغ غږونه پورته شول. کليوال په وارخطايې له خوبه را پاڅيده او په بيړه يې د چرګانو دساتنې ځای ته ځان ورساوه .له ورايه يې وليدل چې ګيدړ يوه غټه پټه چرګه په خوله کې نيولې او په شنه منډه يې دځان سره يوړله..

کليوال زيات انديښمن شو او له ډيرې انديښنې نه يې تر سهاره خوب ونه کړ. په همدې فکرونو کې ډوب و چې څنګه خپل چرګان په راتلونکی وخت کې د ګيدړ له شره وساتي.

د يو څه چروتونو او فکرونو وروسته يې داغوره وبلله چې د ګيدړ دښمن سپی دی ، ښه به وي چې ديو دښمن له پاره بل دښمن پيدا کړي.

په همدې هيله سهار له کوره ووتلو ، ماښام چې کورته راتلو نو يو ښه هډور کوچيانی سپی يې د ځان سره راوستلو.

په غړ ورغبرګه کړه. دواړو ټوله شپه په ویښه تیره کړه. سپی به په پیشو پسې منډې وهلی او پیشو به کله د کلا په یوه سر او کله به بل سر له ورایه ورته د میو میو... غړونه کول.
ګیدړ چې د کلا نه دباندې د سپی او پیشو غړونه واوریدل پوه شوه چې نن څه په لاس نه ورځي. نو ځوړند سر د ځنګل په لور روان شو. خو په زړه کې ډاډه و چې په یوه کور کې ددوو دښمنانو ګذاره نه کیږي. مجبوره دی یو به کور خوشی کوي. خو پیشو او سپی دواړو ته کلیوال هره ورځ ښې غوړې زیړې ورکولی نو ځکه یوه هم د کور خوشې کولو ته زړه نه ښه کولو. څو شپې او ورځې یې همداسې په دښمنۍ کې تیری کړی.
د شپو نه یوه شپه پیشو د کلا د سر نه سپی ته ورغږ کړ:
ـ خوشې ځان مه ستړی کوه، هیڅ وخت به ته خپل غاښونه په ما تاوده نه کړی، راځه چې په زړی دښمنۍ خاوری وا ړو او یو بل ته د دوستۍ لاسونه ورکړو.، په دښمنۍ کې نه ستا ګټه شته او نه زما.
سپی چې د پیشو دا خبره واوریده نو یو څه په فکر کې ډوب شو. ځکه هغه هم د ډیرو منډو رامنډو او غپا له لاسه نور ستړی شوی و.
ـ پیشو ته یې وویل ستا وړاندیز ماته منظور دی.
دواړو یو بل ته د دوستۍ لاسونه ورکړل اوبیا لاړل په خپلو ځایونو کې په ارام خوب ویده شول. ګیدړ چې د کلیوال په کور کې ښه ډیر چرګان لیدلی و.، زړه یې نه صبریده. نن شپه یې بیاهم د کلیوال کلا ته ځان راوساوه. یوه ښه شیبه یې غوږ ونیو. پوه شو چې په کور کې کراری ده. په ارام زړه کور ته ورننوت او بیا یې هم خپل ښکار تر لاسه کړ.
کلیوال چې سهار را پاڅید ګوری پیشو او سپی دواړه بیغمه ویده دی. د خپلو چرګانو په شمیر لو یې پیل وکړ، پوه شو چې بیا یې هم یوه چرګه ګیدړ وړی ده. د غوسې نه تک سوروا وښت. او نیت یې وکړ سپی او

ګیدړ نیمه شپه بیا دکلیوال کور ته راغی. خو دا ځل یې له ورایه د سپی غپا تر غوږ شوه. چرت یې خراب شو. ځای په ځای ودرید ه او دخپلو نویو چالونو په لټه کې شو.
د یو څه فکر وروسته یې یو چل وموند ، د کلیوال د کلا مخ ته یې ځان نږدې کړ. په سپی چې د ګیدړ بوي ولګید نوپه غپا غپا یې ټول کور په سر واخیست.
کلیوال چې د خپل سپي غپا واوریده ،زیات خوشاله شو اوپه دې ډاډه شو چې نور نو د ګیدړ له شره بیغمه شوی دی .په همدې هیله په درانه خوب ویده شو.
ګیدړ خو هم په هوښیاری او چلاکۍ کې نوم لری. ، کله به دکلا یوه دیوال ته ه اوکله به دکلا بل دیوال ته ودرید. ټوله شپه یې سپی په منډو رامنډو او غپا دومره ستړی کړ چې نور نو دخوځیدو نه و.
ګیدړ د یو لنډې شیبې له پاره ځان دکلا نه لیرې کړ. سپي ډاډه شو چې ګیدړ تللی نوځکه په درانه خوب ویده شو.
ګیدړ همدغه شیبه غنمیت وګڼله ، غلی غلی د کلا ددروازې د ایراو له لارې یو ځل بیا د کلیوال کورته ننوت اوخپل ښکار یې په یو ترنګ کې دځان سره یوور.
کلیوال چې سهار را پاڅید ګوری سپی یې ویده اوپه چرګانو کې یې یوه بله چرګه هم نشته. فکر یې ډیر خراب شو او دچارې په لټه کې شو. دلږفکر وروسته یې نیت وکړ ښه به داوی چې کور ته یوه پیشو هم راوړی.ځکه سپی او پیشو په خپلو کی زړه دښمنی لری. هغوي به ټوله شپه یو په بل پسې منډې رامنډې وهي ، د همدې دښمنی له برکته به سپی خوب نه کوي او دده کور به د کیدړ له شره خلاص وي
ماښام یې ښه غټه توره پیشو کور ته راوړه. سپی چې پیشو ولیده نو سمدلاسه یې ورته په غپا شروع وکړه. پیشو هم خپله دښمنی دمیو ، میو..

دورځو نه یوه ورځ د ځنګل پاچا زمری ته ورغی او د خوشامندونه په ډکه خوله یې ورته وویل:

ـ ای دځنګل پاچا ! ستا له پاره مې یو ډیر ښه ښکار لیدلی دی. داسی خوږه غوښه یې ده چې تابه په ټول عمر څکلی هم نه وی.

زمری په خوښی ورته وویل:

- ستا غوندې هوښیار اشنا نه مې ، دهمداسی یوه زیری تمه لرله . څکه چې د ځنګله دځناور د غوښو نه مې زړه تور شوی، نن باید داسې غوښه وخورم. چې په ټول عمر مې نه وی خوړلی.

ګیدړ ورته وویل:

-نو بیا خو په ما پسې راځه !

ګیدړ مخکې او زمری ورپسی شو. پخه نیمه شپه د کلیوال د کلا مخ ته ورسیدل.

ګیدړ زمری ته مخ وروا ړولو او ورته ویې ویل:

ـ ای دځنګل پاچا ! ښه به داوی تر سهاره صبر وکړو څو زموږ ښکار له کوره راووځی

زمري د تایید سر ورته وخوځاوه او بیا یې زیاته کړه:

ـ تر سهاره خو ډیر وخت دی، زیات مزل مو کړی، زه او ته دواړه ستړي شوي یو ، ښه به وي چې یوه شیبه خوب وکړو.

ګیدړ هم ورسره ومنله دواړه په درا نه خوب ویده شول. په کور کې د پیرې وار د موږک و ، هغه چې د څار له پاره له کوره بهر راووت ، ګوری چې کیدړ او زمری دواړه د کلا په دروازه کی ویده پراته دی.

موږک په بیړه کورته ننوت ، پیشو او سپی یې دواړه له خوبه را ویښ کړل. هغوی چې د زمری له راتګ نه خبر شول دواړو په ژړا پیل وکړخو موږک په غوسه ورته وویل:

پیشو دواړه له کوره وشړی. خو دلږ فکر وروسته یې تصمیم بدل شواو پریکړه یې وکړه چې له یوه نه دوه او له دوو نه درې دښمان ښه وي

ټوله ورځ یې دموږ کانو د سوړو په لټولو پسې تیره کړه. ماښام چې کورته راتللو نو یو ښه غټ موږک یې هم دځان سره راوړ. پیشو چې په موږک سترګی ولګیدی نو د خوشحالی نه یې په میو میو ورته ستړی مه شی وویل. موږک هم په څونګ څونګ کې داسې ځواب ورکړ:

پیشو ګلې ! زماخوراک دومره ساده نه دی. خوشې به ځان نه ستړی کوې.

پیشو ته چې د سپی او خپلې دښمنې نتیجه معلومه وه. موږک ته یې د هم دوستی لاس وغزاوه . موږک هم ورسره ومنله او دواړه یو ځای سپي ته ورغلل او د خپلې دوستۍ نه یې هغه هم خبر کړ. سپی ورته وویل:

ستاسو دوستي ماته منظوره ده ، که غواړی چې موږ او تا سو دریواړه په دې کور یو ځای واوسواوښه غوړ زیړ خوارکونه وخورو نو ښه به داوی چې د ګیدړ د راتلو مخه په ګډه ونیسو ، څکه د کور خاوند موږ د همدې کار له پاره ساتلي یو . پیشو ورته وویل: زه خو بې منم خو ښه دموږک ده. چې هغه یې منی او کنه؟ موږک ورته وویل:

ـ تاسو دواړه له ما مشران یاستی چې ستاسو خوښه وی. زما هم خوښه ده دریواړو یو بل ته د دوستی لاسونه ورکړل اوهر یوه به په خپل وار د شپې له خوا پیره کوله . کله چې به ګیدړ کورته را نږدی شو او د پیرې وار به د پیشو یا موږک و ، نو ژر به یې سپی راویښ کړ او ګیدړ به یې په راغلی لار بیرته وځغلاوه.

شپې او ورځی تیریدی: کلیوال له دریواړو نه ډیر زیات خوشحاله و او هره ورځ به یې دریواړو ته ښه رنګا رنګ خواړه ورکول . خودبلې خوا ګیدړ هم په کرار نه و ناست ، شپه او ورځ یې د نویو چالونو په لټه سبا کول.

زمری ویده دی. ته به ورشې او ناڅاپه به په زمري خپل تیره نوکان ښخ
کړې او بیا به وتښتې.
پیشو همداسی وکړل. زمری چې راویښ شو ګوری شاوخوا یې هیڅوک
نه شته فکر یې وکړ چې دا ټوله د سیسه همدې مکار ګیدړ ورته جوړه
کړی ده. سمدلاسه یې په خپل ځنګ کې په خوب ویده ګیدړ حلمه وکړه
او دهغه په مرې یې خپلې داړې ټینګی کړی. ګیدړ یې ځای په ځای وواژه
او پخپله په راغلې لار نا امیده د ځنګله په لور رهي شو
کلیوال چې سهار له کوره راووت ګوری ګیدړ دکلا تر مخ مړ پروت دی ،
سپی ، پیشو او موږک دریواړه ورته ولاړ دي او خپله خوشالي ځرګندوي
دکورخاوند ډاډه شو چې نور یې جرګان دګیدړله خطره په امان دي نو.
دریواړه یې له کوره وشړل.

ــ په ژړا دمرګ نه ځان نه شی خلاصولی، راځی چې کینوپه خپلو کې
مشوره وکړو او دځان د خلاصون له پاره یوه لاره چاره پید ا کړو.
سپی په ځوړند سره موږک ته وویل: له ما او پیشو نه خولاره ورکه ده، ته
چې هر امر کوی ، زه او پیشو به یې دواړه منو.
موږک وویل:
ــ ښه ده چې تاسو دواړو ماته خپل واک راکړ نو د زمری نه د خلاصون لاره
ماته معلومه ده.
پیشو په حیرانۍ پوښتنه وکړه:
ــ ته څه وایې موږ که وروره ! زمری دټولو حیواناتو پاچا دی ، دهغه نه
ځان خلاصول د خوب لیدل دی.
موږک په ځواب کې ورغبرګه کړه:
ــ مه وراخطا کیږی. څه چې زه درته وایم تاسو دواړه به هماغسی کوی.
سپی وویل:
ښه ده ته مخکی شه موږ درپسی یو.
موږک وویل:
- تاسو دواړه به لږ صبر وکړی. زه ورځم یو ځل یې ګورم چې ګیدړ او
زمری په رښتینی ویده دی او که موږ او تاسو ته یې چل ول جوړ کړی.
پیشو وویل:
ــ ډیره ښه خبره دې وکړه ، ځه وروره ته ورشه. ته ډیر کوچنې یې ، تاته څه
نه وایي.
موږک غلی غلی ورغی، د زمری په شا ښکته پورته وګرځیده ، خو زمری
هیڅ ځان ونه خوځاوه. بیا یې پیشو او سپی ته اشاره وکړه چې راځی !
سپی او پیشو دواړه دموږک په امر ورنږدی شول.
موږک غلی پیشو ته وویل:

په سبا ورځ تربور خوارکی تورو خاورو او غیرتی لالا د زندان تورو کوټو ته لاړ.

شپې او ورځې تیریدې. د غیرتی لالا کورنۍ د تربورانو له ویرې خپل کور او کلی پریښود او ښار ته یې کډه وکړه.

د ورځو نه یوه ورځ مې غیرتي لا لا په زړه وورېده ، نیت مې وکړ یو ځل یې له نیږدې نه وګورم .ځکه له یوې خوا مې کلیوال او له بلې خوا مې یوه ګوته یار هم و . د لیدو لپاره نیغ زندان ته ورغلم

د غیرتي لالا چې په ما سترګې ولګیدې نو زیات خوشحاله شو. دروغبړ نه وروسته یې وویل:

ـ اشنا په ډیر ښه وخت کې راغلې ، یوه شیبه دمخه مې د مور له خوا لومړنی لیک را غی داچې زه یې د لوستلو نه عاجز یم نودابه راته ته لولې ، بیا یې جیب ته لاس کړاو دمور لیک یې راته وسپاره.

ما د ځان سره د لیک په لوستلو پیل وکړ چې قیرتي لالا په غوسه وویل:

ـ د ځان سره به نه ښیږې ، په زوره زوره یې ووایه چې زه یې هم واورم.

ښه مې ورته وکړه او بیا مې د هغه د مور لیک ورته داسې واوراوه:

ـ زما د کلونو بندیوانه زویه !

سلام علیکم ! خدای دې زویه په سته راته روغ او جوړ لره. زموږ له خوا نه هیڅ اندیښنه مه کوه، له هغې ورځې چې ته بندي شوی یې په موږ هیڅ تنګسه نه ده راغلی...

زه له سهاره تر ماښامه په ښار کی سوال او ګدایی کوم اوچې شپې کور ته راځم نو شکر دی یو څه نغدې پیسې راوړم.

پیغله لور او میرمن دی هم تکړه دی، هغوی دواړه سهار له کوره وځی او د خلکو په کورونو کی خیرنې جامې او یا لوښي موښی مینځي، هغوي هم یو څه راوړی.

طنزی کیسه

غیرتي لالا

نوم یې (صا بر) و خو په نامه چا نه پیژانده ، په ټول کلي کې په ((غیرتي لالا)) مشهور و. ځکه هغه به تل د خپلی هرې خبری وروسته همدا خبره تکرار وله:

((غیرت ښه شی دی، د بې غیرته سړي قبر مې په هدیره کې معلوم وي))

غیرتي لالا رښتیا هم ډیر تریخ سړی و، مچ یی په خپله پوزه نه پریښود . چا ورسره د یوې نه دویمه خبره نه شوه کولای.

یوه ورځ موږ سره د ژمی پیتاوي ته ناست و. چا یو څه ویل او چا بل څه... !

.د خبرو اترو په ترځ کی غیرتي لالا د خپل تر بور سره په دې خبره اختلاف پیدا شو چی تربور یې ویل د بر کلي د سپین ګل خان د کلا برج لوړ دی اغیرتي لالا ورته ویل چی نه ، د کوز کلي د سورګل خان د کلا برج لوړ دی.

یوه د یوه نه منله او بل د بل نه منله .

یوه ورته ویل: ستا پلار به یی هم را باندې و نه مني

بل ورته ویل: ستا نیکه به یې هم را باندې ونه مني

ـ ستا غور نیکه به یې هم راباندې ونه مني

ـ ستا ټر نیکه به یې هم راباندې ونه مني.

خبره چې غور او ټر ته ورسیده نو دواړو یو بل له ګریوانو ونیول . د سوک او څپیړی سیالي پیل شوه. په دې کش او ګیر کې د غیرتي لالا پښه ښویه شوه او په ځمکه را ولویده.

غیرتي لالا چی را پورته شو نو ځان ورته ډیر بی غیرته معلوم شو ځکه چې تربور د ټولو کلیوالو په منځ کې را څملولی و.

وینه یی په جوش راغله، له بډې نه یی تومانچه را وویستله او په خپل تر بوریی تشه کړه.

د اوړی بده ګرمۍ وه، د ټول وجود نه مې د ویالې د اوبو په څېر د خولو سیلاب روان و. زیات تږی شوم. پنډی ته مې وویل ته ځه او زه درپسی ځان درسوم.
د اوبو خرڅونکی په مخ کې ودریدم او د اوبو ډک ګیلاس مې شونډو ته نږدی کاوه چې ناڅاپه په اوږه باندې کوم چا سخته څپیړه راکړه.
څپیړه نه وه، د ټوپک ګولۍ وه. په ټول وجود مې ورته د سر نه تر پښو پورې اوربل شو. خو چې مخ مې ورواړاوه ، ځان مې غلی ونیوه ، ځکه چې هغه زمونږ د دفتر یو پخوانی همکار و چې اوس په بل ځای کې کارکوي.
.سمدلاسه راغاړی وت. لس، پنځلس دقیقی خوبې په ستړی مه شې، خوار مشی تیر شول.
ماغوښتل ورته ووایم چې د اوړو بوجۍ مې پنډی ته ورکړی خو هغه زما خبره په نیمایی کې غوڅه کړه او په خپلو خبرو خبرو کې یې داسې را ګیر کړم چې ما هر څومره وسه کوله ځان تري خلاص کړم خو د سریښو غوندې راپورې کلک نښتی و. بس په یو سا ه یې په خبرو راته داسې پیل وکړ:
..... پرون سهار چې له خوبه را پاڅیدم، هډوکو مې ډیر درد کاوه خو چې د وړو مور د شیدو د خوندور چای ډکه چاینکه په مخ کې راته کیښوده او څلور پنځه پیالی مې په مزه مزه ورنه وڅښلی نو د هډوکو درد مې هم ښه شو.
زه په کور کې دوه جوړه بوټان لرم. یو تور او بل نصواری رنګ لری. په دې ورځ مې تور بوټان په پښو کړل. چې له کوره راوتم او بیا ښاری بس ته وختم نو په موټر کې ډیره ټمبه ټیله وه. تور بوټان یې راته له کاره وویستل. چې له ښاري بس نه کوزشوم نو لومړی مې خپل تور بوټان پاک کړل.
په ښار کې می هیڅ کار نه و. ټوله ورځ مې په ښار کې په خوشی ګرځیدو تیره کړه. ماښام چې کورته راغلم نو ښه ستړ ی وم. د وړو مور دې کور اباد

زوی ګوټي دې ښونځی پریښود ، له بدو سترګو دی ساتلی وي نامې خدای ډیر تکړه دی. اوس په یوه هوټل کی په ګیډه مزدور دی او موړ یې له خوراک، څښاک نه بیغمه یو. خوبیا هم تکړه دی چې شپې کورته راځی نو په هوټل کی د خلکو نه پاتې شوني خواړه ماړه هم له ځان سره راوړی.
نورڅه د لیکلو له پاره نه لرم. که کوم شی ته اړتیا لری ، مونږ ته لیک را ولیږه. ستامهر بانه مور
غیرتی لالا چی د خپلی مور لیک ښه په غور واوریده نو په کړس، کړس یی وخندل ، په خپلو غټو غټو بریتونو یی لاس تیر کړ او بیایی وویل:
وا دی وریده اشنا ! د غیرتي سړی خټه غیرتي وی. غیرت ښه شی دی د بې غیرته سړی قبر په هدیره کې معلوم وي.

د خبرو بوجۍ

زمونږ په هیواد کې د حکومتي مامورینو جیب تل سپیره وي خو چې تنخوایې هم په خپل وخت حواله نه شي او د کورنۍ شمیر یې هم زیات وي نو بیا راشه که تو دیږې.
دوه میاشتې په دې نامه چې تخصیص نه دی راغلی زمونږ تنخوا ځنډیدلې وه او په کور کې هم د اوړو دومره ګرد نه و چې بیګاه ته مو ترې ډوډۍ پخه کړې وای . په خوارۍ او زارۍ مې د یوه اوبل نه دومره پیسې پور کړې چې بس یوه بوجۍ اوړه پرې واخلم:
په یوه منډه مې د اوړو منډایی ته په دې خاطر ځان ورساوه چې یو څه ارزانه په لاس راشي . د اوړو بوجۍ مې واخیسته پنډی ته مې په لاسی کراچۍ کې با رکړه ، هغه د مخه او زه ورپسې شوم.

وي، زما په زړه خواږه یې پاخه کړي و. په خوند خوند مې وخوړل او دخوراک نه وروسته سمدلاسه ویده شوم.
څه به دې سر خوږوم چې څنګه ویده شوم په خوب کې مې لیدل ، یو لوی د ښامار غوندی مار زما خواته را روان دی، زه د ویرې نه داسې لړزیدم لکه په ونه کې چې پاڼه دباد سیلۍ خوځوی. یو ناڅاپه ته را پیدا شوې او په مار دې د یو غټ کاڼي ګوذار وکړ.. ستا د ګوذار سره سم مار ځای په ځای مړ شو او زه دې دمار له چیچلو خلاص کړم همدا اوس چې هغه شیبه را په زړه کړم. زړه مې غواړي چې دا ټنډه دې ښکل کړم.
پخواني همکار چې زما د ټنډې ښکلولو ته ځان جوړ اوه، ناڅاپه مې د خپلو اوړو بوجۍ را په زړه شوه. د اوبو ډک ګیلاس مې بیرته کیښود او د لیونی غوندې مې په منډو پیل وکړ.
ټول ښار مې د یو سر نه بل سر ته څو څو ځلې ګز وپل کړ ،هره خوا به مې ترور ترور کتل او دهرچا نه به مې د پنډې د لیدو پوښتنه کوله خو نه د پنډې درک و او نه زما د اوړو د بوجۍ.
په دې توګه مې دخبرو د بوجۍ په پیدا کیدو ، خپله د اوړو بوجۍ له لاسه ورکړه.

۱۳۷۵ ل کال _ جلال اباد

د یارانو یاد

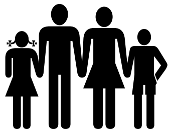

خدای دې لري، یاران مې ډیر وو ، خو په ټولو کې مې یو یار ډیر یادیږي ، هر چیرته چې وي خدای دې ژوندی لري.
نوم یې (**مرچکی**) و، خوپه خوږوالي کې د ګوړې نه هم خوږو. ډیر عجیبه سړی و ، تل به یې خوله له خندا ډکه وه، د زغم او حوصلې خویې هیڅ پوښتنه مه کوه، چې لس څپیړې دې وهلی وای، ویلي به یې نه وای چې ستا په مخ څو سترګې دي ؟
.په ټول کلي کې به د هغه د ښه سړیتوب خبرې کیدلې نو ځکه به ځنو کلیوالو ویل:
_ کاشکې د مرچکي نوم شیرین وای او د شیرین نوم مرچکی وای.
(**شیرین**) زمونږ بل یار و ، نوم یې شیرین و ، خو د مرچکی نه هم تریخ و. د یوې خبرې نه، بله چا ورسره نه شوه کولی. په نه خبره به د هر چا سره لاس او ګریوان و. خو ددې ټول تر یخوالي سره بیا هم خلکو ورته 0د شیرین غږ کاوه. ځکه چې نوم یې شیرین و.
نه پوهیږم (**تورګل**) یاربه په کوم وطن وي......؟
ډیر ښایسته سړی و. درنګ له پلوه د سپینې پاغوندې نه هم تک سپین و ، خو مور او پلار له دې ویرې چې د نظره نه شي، نوم یې تورګل پرې ایښی و. کلیوالو بیا ګل ورنه شکولی و او ((توری)) به یې ورته وایه.

سخي یار چې دا خبره واوریده، نو په تېنده یې دولس بجې شوې اوبیا یې وویل:

ـ پلار دې خدای وبخښه ، خو وراره ما سره د پیسو خزانه نه شته ، ځه ورشه د بل چا نه یې واخله

: له دې ټولو کرورو سره بیا هم خلکو ورته سخي ویلو ، ځکه چې نوم یې سخي و او د انوم ورباندې مور او پلار ایښې و

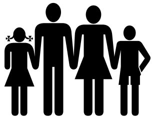

توری ښه غټې پټې ،هډور او چیناري سړی و ، تل به یې پاکې، ښایسته او نوې جامې اغوستې وې .

په اول ځل به چې څوک ورسره مخامخ شو ، د هغه باډي ، کش پش ، ښایسته، پاکې او سپینې جا مې ولیدې، نو فکر به یې کاوه چې په څلور کنجه دنیا کې به له توري نه هوښیار، پوه او ځیرک سړی نه وي. خو چې کله به یې په خبرو پیل وکړ او یو غر به یې په بل غر وویشت، نو ژر به پوه شوې چې سړی مړی نه دی، بس په سر کې یې د مغزو په ځای بوس پراته دي.

ځینو کلیوالو خو به کله نا کله دا خبره هم کوله:

ـ کاشکې باډي د تورګل وای او هوښیاري د ښایسته ګل !!!.

(**ښایسته ګل**) زمونږ یو بل یارو. نوم یې ښایسته ګل و، خو د بدرنګو نه لابدرنګ و.وچ پوچ، تش د څو هډوکو یو اسکلیټ و. پلنه پوزه ، پیړې شونډې، ببرې وروځې، پېړ غوږونه، غټ سر، ټیټه ونه، تک زیړ اوږده غاښونه، بس دا سې یو شی ولکه یو ماشوم چې کیني او د ختو نه یوه څیره جوړه کړي. خو په پوهه او هوښیارۍ کې دومره وړاندې وچې شل تورګله په یوه ښایسته ګل پسې نه شورسیدای.

ددې ټولو بدرنګیو سره سره بیاهم خلکو ورته ښایسته ګل ویل ،ځکه چې نوم یې ښایسته ګل و.

نه پوهیږم زمونږ (**سخي**) یار به مړوي او که ژوندی؟

زمونږ په منځ کې هغه ډیر پیسه داراو پیسه دوست و. ښې ډیرې پیسې یې لرلې، خو نه یې پخپله خوړلې او نه یې بل چاته ورکولې.

هغه ورځ مې ښه په یاد ده چې د ګاونډي زوی په منډه راغی اوپه ژړغوني غږ یې ورته وویل::

ـ سخي کا کا ! پلار مې مړ دی، د کفن پیسې نه لرم، که یو څو روپۍ په پور راکړې، ټول عمر به درته دعا ګا نې کوم.

واړه سرونه ، غټ منصبونه !

په لومړۍ ورځ چې نوي ریس د ریاست دفترته راننوت ، د بدرګه کوونکو د لاسونه په پړقا کې د ریاست کارکونکوتو دې مبارکۍ ورکړې د لنډې معرفۍ نه وروسته چې کله ریس په خپله چوکۍ کیناست او د خپل لاس لاندې مامورینو ته یې وکتل ، ناڅاپه د ریاست د چوکۍ نه پورته شو

خپل سریې په دواړ لاسونو کلک ونیوه او په وارخطایې وویل :

ـ ای خلکو ! زما په سترګو څه وشول ، تاسو ټول واړکسان ما ته د میږیانو په څیر واړه ښکاری .

په دفتر کې ولاړو خلکو یو بل ته حیرانی حیرانی وکتل

د چوپتیا فضا خپره شوه خو د ریاست چپړاسي چې پوره څلوېښت کاله په دې ریاست کې د بیلا بیلو ریسانو سره کار کړی و د چوپتیا فضا داسې ماته کړه:

ـ ریس صیب ! هیڅ اندیښنه مه کوی ، تاسو کومه ناروغي نه لری ځکه دا ریاست ډیر غټ او ستاسو سرووکی دی .ځکه خو په دې چوکۍ غټ خلک درته واړه ښکاري

طرحه

نیمګړی تاریخ !

. وایی: د هیواد مشهور او وتلي تاریخ پوه ، د هیواد نه لرې د مهاجرت او پردیسۍ په وطن کې د خپلو هیوادوالو د جهاد، اتلولی او میړانې تاریخ لیکه چې نا څاپه سپین ، تور او شنه بیرغونه ورپیدل ، ورسره سم دا نارې هم پورته شوې : ازادی، ازادی، ازادی....

وتلي تاریخ پوه چې دازادی غږ واوریده نو ژر، ژر یې خپلې عینکې په سترګو کړې، ښه ډیر رنګارنګ قلمونه یې د خپل کمیس په مخامخ جیب کې قطار کړل ، یو پنډل سپین کاغذ یې هم د ځان سره واخیست او په بیړه یې کابل ته ځان ورساوه.چې پاتې تاریخ په کابل کې ولیکي .

کابل ته درسیدو سره سم پغمان ته لاړ ، د طاق ظفر نه یې پیل وکړ، د دارلامان ماڼی، د تاج بیګ قصر، ملی موزیم، د بابر باغ ، د چهلستون ماڼی، د دهمزنګ منار، ملی ګالری، د کابل تاریخی چارچته، د پل خشتی جامع جومات، د ساعت برج، د عیدګاه جومات ، د میوند د شهیدانو څلی، سپاهی ګمنام څلی، د استقلال منار ، د اعیلحضرت نادرشاه مقبره او داسې نورو تاریخی ځایونو په لټه کې شو

خو دا ټول تاریخی ابدات د ازادی د جنګ نه وروسته د ((چوکۍ)) په جنګ) کې له منځه تللی وو.

د هغه لیکلی تاریخ نیمګړی پاتې شو او اوس د پیښور په ښار کې د سرک په غاړه ناست دی کله الوګان، کله ګلپیان او کله ټیپر خرڅوی خو د ټرافیکو د څورونې او ډبونې نه زیات ګیله من ښکاري.

۱۳۷۵ل کال ـ پیښور

لوړ او ټیټ کلتور ؟؟؟

د پنډي (جوالي) پړی په اوږه پروت و
د ښار په لوي واټ کې په دې امید روان و که څوک پرې کوم پنډ، له یوه
ځایه بل ځای ته یوسي او بیګاه ته د خپلو بچیانو له پاره یوه مړۍ
ډوډۍ پیدا کړي.
د تګ په وخت کې یې ناڅاپه د سرک په غاړه د کیلې په پوټکي
سترګې ولګیدې
هغه یې را پورته کړ ، څو قدمه وړاندې لاړ او د خځلو په ډیران یې
واچاوه.
شیبه تیره نه وه چې یو لوکس موټر یې په خوا کې ودریده
د موټر ښیښه خلاصه شوه ، په موټر کې ناست فیشني ځوان د کیلو او
مالټو له پوټکو نه ډکه پلاستیکي کڅوړه یې په پاخه سرک وغورځوله .
پنډي لومړی لوکس موټر ته او بیا یې د سرک په سر هرې خو د کیلو او
مالټو خورو ورو پوټکو ته په حیرانۍ وکتل
خپل سریې و خوځاوه خو پوه نه شوم چې په زړه کې یې څه تیر شول؟

ویره !

په خپل کور کې ویره، د خدای (ج) په کور کې ویره
په کلي کې ویره ، په ښار کې ویره
په غره کې ویره ، په دښته کې ویره
د ژوند هره شیبه ، په هر ځای کې له ویرې او ډار څخه ډکه وه
ځکه خو په رڼا ورځ ، د لویې لارې په سر ، دوه تنه یو بل ته په څو متری
کې مخامخ ودریدل. که څه هم دوي یو بل نه پیژندل او لاره هم ښه لویه وه
خو بیا هم یو په بل نه ورتلل ځکه: .
یو له دې ډاریده چې مخاخ کس یې ځان وژونکی (انتحاري) نه وي
بل له دې ډاریده چې مقابل لوری یې (جاسوس) نه وي.
ورځ شپه شوه او د شپې په تیاره کې دواړه یو له بل نه ورک شول.

ډاکټر لابراتوار ته ولیږه
د لابراتوار په نتیجو کې معلومه شوه
د خان زوي د اولاد د زیږون وړتیا نه لري.

زه او ته

هغه ورځ چې زه او ته ، یو بل ته مخامخ شو
ما سلام درکړ، تا هیڅ ځواب را نه کړ
ما درته و خندل ، تا په غوسه راته وکتل.
زه چې د خپل منزل په لور روان شوم...
ډیر خوشاله وم.
ته چې تللې...
له غوسې نه تک سور وې.
ما د خوښۍ نه
د شپې ، ښه ارام خوب وکړ
خو تا شپه تر سهاره په ویښه تیر کړه
– پوهیږې ولې ؟
ځکه چې :
ستا په زړه کې (کرکه) اوسي
او زما په زړه کې (مینه) اوسي.

غلطي !

په ژوند کې هر څوک غلطي کوي:
ـ بزګر لو کاوه ، په غلطۍ کې ورنه خپله ګوته پرې شوه .
ـ ډاکټر ناروغ ته نسخه ورکړه، په نسخه کې یې غلطي وکړه ناروغ یې مړ شو.
ـ انجنیر د کور په ډیزاین کې غلطي کړې وه ، کور ونړیده ، ټوله کورنۍ په کې مړه شوه
ـ ولسمشر سیاست کاوه ، په سیاست کې یې غلطي وکړه ټول ولس او ملت یې تباه شو

میراث

د کلي ډیر شتمن خان و
هرڅه یې ډیر وو خو زوي یې یو و.
تل به له دې ځوریده.. خدای مه کړه که په زوي یې څه وشي
میراث به یې تربورانو ته پاتې شي
له همدې ویرې یې:
په ۱۴ کلنۍ کې خپل زوي ته ښځه وکړه.
چې کال دوه تیر شول د زوي یې اولاد په نصیب نه شو .
په ۱۷ کلنۍ کې یې دویمه ښځه ورته وکړه ، په ۲۰ کلنۍ کې دریمه ښځه،
په ۲۵ کنۍ کې یې څلورمه ښځه ورته وکړه
د زوي یې بیا هم اولاد په برخه نه شو
د څلورو ودونو وروسته ډاکتر ته لاړ